

## СТЕНОГРАМА

Комітету Верховної Ради України з питань економічного розвитку

4 вересня 2023 року

Веде засідання голова комітету НАТАЛУХА Д.А

КОЛНУТОВИЧ О.С. Пане голово, пропозиція. Щоб не гаяти час, можливо традиційно порядок денний, коротке обговорення, проголосували і пішли далі. За цей час підтягнулись люди.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Я розумію, Олександр Сергійович. Немає кворуму, щоб проголосувати порядок денний просто. Але, якщо по ньому є пропозиції, будь ласка, озвучуйте.

КОЛТУНОВИЧ О.С. Цей порядок денний, який у нас в чаті групи, комітету, точніше, він актуальний?

ГОЛОВУЮЧИЙ. Так, звісно.

КОЛТУНОВИЧ О.С. Там тільки звіт. Там тільки звіт йде. Я так розумію, що там має бути у нас ще і голосування одне.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Голосування по заяві Рустема Енверовича, да, безумовно. Ми його скинули в чат спеціально для ознайомлення. Я думаю, що логічно буде поєднати ці два питання, заслухати звіт, і потім поставити на голосування, власне, пропозицію викладену в заяві пана Умерова щодо його звільнення.

КОЛТУНОВИЧ О.С. Ну сама заява вона і передбачає звіт, власне, да?

ГОЛОВУЮЧИЙ. Да. Чи є у нас кворум, шановний секретаріат?

ШЕСТОПАЛОВА В.П. Є кворум.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Є кворум. Чудово. Дякую, Вікторія Павлівна.

Колеги, є кворум. Я тоді пропонував би переходити до обговорення порядку денного. Відповідно у нас запропонований був порядок денний з двох позицій. Це інформація Голови Фонду держмайна Умерова Рустема Енверовича про роботу фонду за період з вересня з 2022 року по теперішній час. І далі дискусія щодо питань з імпортозаміщення в стратегічних галузях промисловості та відновлення критичної інфраструктури і відбудови. Плюс "Різне".

Заважаючи на те, що надійшла заява Рустема Енверовича щодо звільнення з посади Голови Фонду державного майна України, то я би відповідно додав це до порядку денного, і тоді у нас би порядок денний виглядав наступним чином.

Перше. Це заслуховування інформації Голови Фонду держмайна про роботу.

Друге. Це, власне, розгляд заяви про звільнення Рустема Умерова з посади Голови Фонду держмайна.

І третє. Це дискусія щодо питань з імпортозаміщення в стратегічних галузях промисловості, плюс "Різне". Чи будуть пропозиції, заперечення, зауваження до порядку денного? Ні. Можемо голосувати.

Колеги, я тоді ставлю на голосування пропозицію ухвалити порядок денний в щойно озвученій редакції, тобто три пункти плюс "Різне". Прошу голосувати.

Буймістер.

Кисилевський.

БУЙМІСТЕР Л.А. За.

КИСИЛЕВСЬКИЙ Д.Д. Кисилевський – за.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Кицак.

Колтунович.

КОЛТУНОВИЧ О.С. Колтунович – за.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Кубів.

КУБІВ С.І. За.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Лічман.

ЛІЧМАН Г.В. Підтримую. За, колеги.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Магомедов.

МАГОМЕДОВ М.С. За.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Маріковський.

МАРІКОВСЬКИЙ О.В. Маріковський – за.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Марчук.

Мовчан.

МОВЧАН О.В. Мовчан – за.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Наталуха – за.

Приходько.

ПРИХОДЬКО Б.В. Приходько – за.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Руцишин.

РУЦИШИН Я.І. За.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Тарута.

Шевченко.

ШЕВЧЕНКО Є.В. За.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Янченко.

Ще раз, Кицак. Ще раз, Марчук, Тарута, Янченко, Буймістер. Добре. У нас всі присутні "за". 9 голосів, так, Вікторія Павлівна?

ШЕСТОПАЛОВА В.П. 11 – за.

ГОЛОВУЮЧИЙ. 11. Я перепрошую, щось...

Чудово, можемо переходити, власне, до пункту першого – це звіт. Шановні колеги, вам був розісланий цей звіт в чат комітету. Я думаю, що була можливість попередньо з ним ознайомитись. Я хотів би тоді на цьому передати слово шановному Рустему Енверовичу для того, щоб він пройшовся по звіту і представив його, власне, комітету. Давайте домовимось по кворуму. Скільки вам потрібно часу, шановний пане Рустем?

УМЄРОВ Р.Е. П'ять хвилин, п'ять-шість.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Значить, думаю, що це буде чудово. Супер. Тоді, будь ласка, вам слово.

УМЄРОВ Р.Е. Дорогі колеги, дуже вдячний за те, що проводимо сьогодні звітний період, вже майже рік тому або рік тому мене призначили Головою Фонду держмайна і за цей час разом з вами ми встигли зробити достатньо багато роботи. Сьогодні хотів би представити один рік роботи команди Фонду держмайна.

Наступний слайд. На сьогоднішній день економічний ефект від приватизаційних і інших напрямів в Фонді держмайна складає 13 мільярдів, з яких, ви бачите, що в нас є 3,8 від приватизації, є надходження від підприємств. Далі є попереджено збитки, які ми виявили від оренди. І це ми називаємо як економічний ефект від приватизації або від нашої діяльності.

Наступний слайд. За цей час ми знищили політичний вплив на Фонд держмайна, тому що ця інституція завжди була зазначена в усіх українців як інституція, де завжди йдуть хабарі або безлад. На сьогоднішній день ми призначаємо по процедурі всіх заступників, до цього перевіряючи їх в правоохоронних, антикорупційних і інших органах. Ми зменшили структуру ФДМУ всіх відділень. На сьогоднішній день фонд консолидував 65 відсотків від всіх державних активів, які були передані в Фонд держмайна і ми вже домовилися з Кабінетом Міністрів, щоб остання частина, 1 тисяча 200 підприємств, які зараз залишаються ще в Кабміні, повинні бути передані найближчим часом до кінця року. Ми, як ви знаєте, ухвалили декілька законів, 8250. Також працюємо над тим, щоб майно профспілок ухвалити ще – 6420. І поставили в пайплайн теж майно ДТСААФ.

Наступний слайд. На сьогоднішній день з вашою допомогою ми провели Закон про ліквідацію і тимчасово окуповану територію, 82 відсотки наших активів зараз знаходяться в процесі ліквідації, це теж саме приватизація через ... *(нерозбірливо)* відкритий зрозумілий механізм аукціонів. Ми вважаємо, що ми консолідували 4 відсотки в земельний банк, які ми також з вами прийняли рішення, зараз консолідуємо і всю решту відправимо на приватизацію.

Також на вересень була підготовлена концепція стратегічних активів, які ми плануємо разом із вами обговорити у вересні і передати у Суверенний фонд. Там працювали з міжнародниками, з експертами для того, щоб запропонувати це Кабміну і Верховній Раді, і створити оцей Суверенний фонд рік зайняло. Зараз overall strategy, готова приблизна канва закону, який ми дамо комітету для вивчення, і також готовий план імплементації.

Наступний слайд. По приватизації ми зробили цей ефект, один із самих ефективних років, провели 400 аукціонів. Майже більшість наших активів коштувала до мільйона гривень, це об'єкти адмінбудівель? нерухомості й інших об'єктів.

Далі. Оренда нерухомості, зараз у нас є 14 тисяч доларів, які ми презентуємо або проводимо через прозору оренду і отримуємо дохід у бюджет. Більше ніж в три рази підвищили цей показник: раніше було 20 мільйонів у місяць, зараз десь 70. І також ми розмістили для Сил оборони *(нерозбірливо)* підрозділів, сподіваємося, і далі будемо підтримувати наші Сили оборони.

Наступний слайд. По земельному банку, ми вже консультували, 370 тисяч земель, з яких частина є на окупованих територіях. Плануємо зараз до кінця року підготувати разом з комітетом і з Комітетом з аграрної політики продукт, який ми зможемо на наступний рік уже пропонувати ринку як договір довгострокової оренди.

Наступний слайд. Які плани у нас є на IV квартал і на I квартал наступного року: це велика приватизація запуск Суверенного фонду, який я сказав, закон вже готовий для обговорення з комітетом. Продаж конфіскованого майна, старт аукціонів Земельного банку в I кварталі наступного року, і працюємо разом з колегами над новими продуктами – це River Estate investment trust, агенція з управління держнерухомістю і проектом Made in Ukraine.

Наступний слайд. Суверенний фонд. Наступний слайд. Трохи далі. Цей Суверенний фонд ми б хотіли показати, що довгострокові активи, які повинні залишитись в державі, повинні буди передані Суверенному фонду або Фонду національного добробуту. З цієї причини ми хочемо запропонувати комітету розглянути політику державної власності, яка має ... *(Не чути)* активи, і модель управління в цьому

плані ми кажемо, що ми повинні централізувати всі підприємства стратегічні, які ми не будемо продавати в Суверенному фонді.

Якщо можна, тоді наступний слайд.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Щось вибило презентацію.

УМЄРОВ Р.Е. Тоді я просто вискажу, що в Суверенному фонду ми попрацювали над завданнями, тобто те, що ми називаємо "мандат". Наш мандат був, що компанії, які залишаться за державою чи 20, 30, 40, 50, 100 – це буде вирішувати комітет разом з Кабміном і з фондом, щоб ми дивилися на зростання вартості цих комерційних підприємств і забезпечення стабільності і зростання економіки. По портфелю, як я казав, портфель по мандату, якщо ми кажемо, що зростання вартості по портфелю, ми повинні дивитися, що в цей портфель буде підпадати. Це слайд номер три. Тобто це топ 20, 30, 40, 50 – це для обговорення.

По системі управління кажемо, що держава є акціонером українського Суверенного фонду і команда займається, не держслужбовців, а команда професійних менеджерів згідно з практикою, міжнародною практикою ОЕСД і вимогою МВФ. Ми вважаємо, що частина прибутку, яка буде переходити в Суверенний фонд, повинна бути обговорена комітетом і Верховною Радою, і перераховуватися для Фонду майбутніх поколінь. Але це для обговорення, це просто для того, щоб у нас був мандат, що ми робимо довгостроково. 80 відсотків вважаємо, що треба переводити в Кабмін, але це питання для обговорення. Вважаємо, що якщо ми подивимося топ-30, 40 підприємств на сьогодні, якщо ми майже оцінки не робили, але візьмемо таку балансову або іншу оцінку, яка є за останні три, чотири, п'ять років, які ми знайшли, по різних куточках наших держінституцій, ми вважаємо, що ці активи можуть коштувати десь до 45 мільярдів і ми можемо поставити план, щоб ці активи були в три, в чотири рази підвищені по капіталізації, а дохід з правої сторони, як ми кажемо, або перерахувався в Кабмін, а решта реінвестувалася.

Наступний слайд. Тут ми горизонти по українському суверенному фонду будемо презентувати по двох горизонтах, тобто перший – два роки, потім – п'ять років і який сукупний результат вони будуть мати.

Наступний слайд. На наступному слайді, я не знаю чому не перегортається, там будуть запропоновані зміни до законодавства – Закон про український Суверенний фонд і зміни до інших, це слайд номер п'ять, якщо є можливість, п'ятий слайд. Немає, щось

перекрутилося. Але тоді тут закінчую. Нам буде треба... І ще один раз вниз. Ще один слайд. А. там може у вас немає.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Це останній.

УМЄРОВ Р.Е. А, це останній. Тоді потрібно буде... Можна закрити слайд, я тоді так продовжу. Нам буде потрібна підтримка законодавців, тобто це фонд пропрацював, щоб надати цю інформацію комітету і вже працювати з комітетом для того, щоб це набуло, був якийсь-то субстантив для того, щоб працювати з комітетом і Кабміном. Тут необхідна буде підтримка комітету, потім затвердження оновленої політики держвласності разом з Кабміном і потім вже ми разом презентуємо на публічну цю... *(Не чути)* Ми пропрацювали всі оці питання по держвласності і, сподіваюсь, уже наступний керівник Фонду держмайна зможе її презентувати на наступному комітеті. Дякую. Звіт закінчив.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую дуже, пане Рустеме.

Це було, власне, моє питання, що дуже амбітні плани і одночасно заява. Я хотів насправді спитати, чи у вас є розуміння, що наступне керівництво продовжить рух саме в цьому напрямку, який був презентований, і чи залишаться саме ці пріоритети? Це перше питання.

І ще два. Ви зазначили Made in Ukraine проект, якщо можна трошки більше контексту, бо я, чесно кажучи вперше про нього чую.

А друге - це український Суверенний фонд, там держава має бути акціонером, але управління здійснюється професіональними менеджерами, а не держслужбовцями. Яка юридична конструкція? У вигляді держави - це хто? Це Фонд держмайна, це Кабмін, в якому в порядкуванні український Суверенний фонд?

УМЄРОВ Р.Е. Да. Перше. Сподіваюсь, що ми за рік разом з вами, з Кабміном були спроможні зробити всі критерії і інституційну спроможність для того, щоб продовжувати, зробили пріоритети щодо ліквідації, приватизації, оренди і корпоративного управління, яке ми зараз будемо в цьому році уже продовжувати, в політичному році як управління державними актами після того, як ми презентуємо Суверенний фонд. Звісно, розуміючи зміни, буду передавати наступному керівнику вже підготовлений overall strategy по Суверенному фонду закон і план імплементації, який повинен був бути презентований з 1 вересня комітету і Кабміну. Сподіваюсь, це буде

продовження тих наработок, які ми робили. По Суверенному фонду і фонду, другого питання, по Суверенному фонду. Суверенний фонд, зараз ми як Фонд держмайна, адвокатували для того, щоб донести цей прапор до комітету і Кабміну. Тобто в цьому плані, ми вважали, що Фонд держмайна повинен залишити мандат по управлінню держактивами, але управління саме цих стратегічних активів повинно бути передано в новостворений Фонд національного добробуту або Суверенний фонд, який буде працювати як ринкова компанія, акціонерне товариство. І ми звісно, в цьому і пропонували наступний комітет. Тобто, щоб ми мали можливість запропонувати комітету наші напрацювання, які ми разом напрацьовували в межах цих останніх 5-6 місяців. Тобто юридично він під Фондом держмайна, але створюємо нову атешку, прописуємо згідно всіх OECD Santiago Principles приймаємо рішення разом з вами державну власну політику державної власності, її приймаємо, а потім вже приймаємо новий закон, якщо після обговорень всіх про Суверенний фонд, і потім приймаємо рішення по критеріям, які ми запропонуємо і теж підтримаємо, якщо підтримає комітет, передавати ці активи по портфелям в Суверенний фонд.

Щодо Made in Ukraine. Ми працювали над декількома ідеями. Вона не напрацьована ця ідея. На жаль, за рік ми не були спроможні її презентувати. Основна ідея була, що країна потребує нових промислових майданчиків. Країна потребує нові робочі місця. І ми хотіли допрацювати цю ідею, концепцію разом з вами, разом з Кабміном, щоб ці майданчики які є у Фонді держмайна, які можуть релокувати компанії, які виходять з Росії або з *(Не чути)* ... в змозі були їм запропонувати ці майданчики вже готові для того, щоб ...*(Не чути)* зробити. Але концепція ще напрацьовується для того, щоб бути запропонованою комітету. Дякую.

ГОЛОВУЮЧА. Зрозумів. Дякую.

Колеги, по запитаннях давайте Мовчан, Магомедов, Шевченко, бачу. Будь ласка.

МОВЧАН О.В. Доброго дня, шановні колеги. Доброго дня, Рустем. Я бачу, що на вас, як це зараз, впала велика відповідальність і ви точно нарахват. І це вітається, тому що зазвичай голови Фонду держмайна закінчують кар'єру іншим чином, точніше, кар'єру Голови Фонду держмайна. А ви є винятком, тому я вас вітаю. Я думаю, що той результат, про який ви звітуєте, це точно наша спільна робота, тому що багато було пройдемо і я дякую вам за лідерство, тому що такого лідерства ми також не бачили, воно потрібне. І про це якраз моє перше питання, що стосується лідерства, тому що я особисто бачив, я розумію і багато вивчав питання Суверенного фонду, і в рекомендаціях OECD



про це написано, про незалежну структуру, яка би управляла професійно державною власністю в Україні. І тут питання якраз того чи як в першу чергу ви відчуваєте передачу вже того, що було зроблено вами, нами, вами всередині як головою фонду, ми допомагали і з законодавчою рамкою, законодавчими трансформаціями, ми посилили інституційну спроможність, незалежність фонду, ми дали багато повноважень, ми дали багато можливостей органам... Фонду державного майна. І тут я трошки, як сказати, переживаю, щоб ця правильна ідея по сильному Фонду державного майна, в тому числі з Суверенним фондом в своїй структурі, не потрапила не в ті руки.

Тобто це є ризик, це точно ризик. Знаєте, навіть, якщо ви скажете, що буде наступник, якому я довіряю і я завів в Фонд держмайна хороших і правильних професіоналів і їм довіряю, да, але життя не закінчується зараз і існування Фонду держмайна також не закінчується в найближчій перспективі. Це інституція на десятки років. І відповідно, як ви вбачаєте... Або так, як ви вбачаєте управління ризиком того, що вся державна власність буде сконцентрована в одному місці з великими повноваженнями плюс в контексті Суверенного фонду як нового, надпотужної організації? І тут питання до цього додатково: чи бачите ви, щоб абсолютно вся державна власність, в тому числі Нафтогаз, Укрзалізниця, Адміністрація морських портів всі Укренерго, Укргідроенерго потрапили в Суверенний фонд чи це типу обговорюється? Яка концепція? Дякую.

УМСРОВ Р.Е. Дякую.

Перше, які наступні кроки щодо реформи цього управління держвласності ми підготували до кінця грудня і які ми хотіли би запропонувати комітету і Кабміну, починаючи з вересня. Перше, для того, щоб це було втілено в життя, потрібна буде дуже сильна комунікація з комітетом і з Кабміном до кінця року щодо першої політики державної власності. Ми її підготували для вашого розгляду і будемо пропонувати її комітету для того, щоб комітет розглянув наші напрацювання, які ми разом готували з міжнародними компаніями. Там були долучені і McKenzie, Boss Consulting Group, Oliver Wyman, ми працювали з суверенними фондами, ми подивилися всі можливі практики, які ми будемо вам презентувати, що було зроблено за останні вісім місяців. Тому що ми хотіли запропонувати комітету уже після оцих, щось хоча б мати напрацьовано для того, щоб комітет, тому що він фаховий, і ми хотіли б вказати, що це спроможність Фонду держмайна працювати зі всіма стейкхолдерами, і вже на етапі обговорення з держзаконодавцями і держслужбовцями. Ми тому і хотіли б пропонувати політику держвласності, починаючи з вересня, тому що ми працювали над нею.

Перше. Якщо ми з вами до жовтня зможемо погодити політику державної власності, потім ми можемо перейти до Закону про український Суверенний фонд. Ми можемо одночасно працювати разом з комітетом по новому Закону про український Суверенний фонд. Тому що, якщо ми закінчили політику держвласності, де ми зможемо показати, що згідно міжнародних практик у нас є так чотири кластери: комерційної організації, некомерційної організації, банки і оборонні компанії, і ми пропонуємо політику держвласності згідно міжнародних стандартів, прийнятих.

Якщо ми прийняли, переходимо далі до українського Суверенного фонду і кажемо, що у нас є Закон про Суверенний фонд, де потрібні будуть необхідні зміни до іншого закону, в тому числі і в Закон про Фонд держмайна. І ми також відпрацюємо разом з комітетом і з Кабміном. І також ми поставили для себе такі параметри, що це потрібно зробити до кінця жовтня.

Далі вже переходимо до операційному старту. Якщо ми погодимо Закон про український Суверенний фонд, тоді ми переходимо до операційної стадії. Там ми з вами починаємо погоджувати периметр портфелю цього українського Суверенного фонду. І переходжу до вашого питання: що має зайти, які ключові компанії повинні зайти в цей периметр? Цей периметр будуть обговорювати галузі, цей периметр будуть обговорювати управління, цей периметр буде обговорювати призначення, мандат цього фонду. І з моєї точки зору, на сьогодні якщо ви побачите в політиці держвласності, ми підготували, що чотири кластери, тобто комерційні компанії, туди і відходить УЗ, де входять й інші такі комерційні компанії – Нафтогаз, вони повинні перейти в Суверенний фонд.

Щодо некомерційних організацій, у нас були пропозиції, які ми напрацювали. І там може бути дві моделі: одні кажуть, що це можна і в Суверенний фонд, інші кажуть: не потрібно це для обговорення вже виносити.

Третій кластер. Там банки були. Теж для обговорення виноситься. І оборонні компанії теж виносяться на обговорення. Тобто ми можемо або поєднати в Суверенному фонді, або створити інші фонди для цього.

Тобто в цьому плані оцей операційний старт, якщо ми погодимо політику держвласності, і потім Закон про Суверенний фонд, це напрацювання до кінця грудня, тобто паралельно треба буде робити. І ми спеціально там взяли чотири місяці для того, що це достатньо, щоб це завершити. Дякую.

МОВЧАН О.В. Дякую.

Питання по ризиках. Як нам разом управляти ризиком? Тому що у вас зараз буде міністерство, яке ще потужніше і складніше, як на мене. І зараз створивши дуже великий Фонд державного майна в структурі з Суверенним фондом, ну, не факт, що буде якість. Як управляти цим ризиком?

УМСРОВ Р.Е. Я не бачу жодних ризиків, тому що у Фонді держмайна зараз немає ніяких активів, крім тих, які ми зараз направили в ліквідацію і залишили на четвертий квартал великої приватизації чотири активи, які ми плануємо. Тобто Фонд завершив всі свої мандати, які були надані в минулому році. Із 2 тисяч 300 об'єктів у нас майже 2 тисячі на ліквідації, банкрутстві. Ми провели 300 торгів аукціонів, і у нас залишилось там від 100 до 300 завжди може... Тому що нам докидують. Тобто ми підготуємо юридичні, технічні там аудити і так далі. Тобто, якщо сьогодні подивитися, що ми дали дуже багато прав Фонду держмайна. Фонд держмайна все розпродав. Це так дуже може боляче комусь. Тому що це світоглядно по-різному. Перше.

Друге. Там є активи, які будуть дуже чутливі для суспільства. Тобто ці російські активи. Там деякі активи, які на великій приватизації. Тобто в цьому плані ризик-менеджмент дуже *(нерозбірливо)*

Ми, плюс, взяли на роботу і вже втілили комплаєнс цей ризик-менеджмент. Тобто в цьому плані і комітет і Кабмін можуть бути впевнені, що цю інституційну спроможність за рік, яку ми з вами збудували, вона продовжиться.

Тобто в цьому плані я вважаю, що це не тільки люди, які будуть працювати, але ми можемо завершити ці параметри і критерії до кінця року, втіливши в життя питання по політиці держвласності і Суверенному фонду. Тоді в нас є мандат на приватизацію, тоді в нас є чіткі правила, закони по політиці держвласності і Суверенному фонду, і оренда. Тому в цьому плані я думаю, що все йде з тим планом, з яким ми з вами спочатку і працювали.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую, колеги.

Давайте до наступного запитання. Муса Сергєєвич, будь ласка, ви, потім Шевченко і Кисилевський. Бачу, ще Чорноморов тримає.

Будь ласка.

МАГОМЕДОВ М.С. Рустем, у мене таке питання. Скажіть, будь ласка, є такі активи, які неодноразово намагались продати, є активи, по яким є гучні скандали і ми не розуміємо, є ... *(Не чути)* це торкається Одеського припортового заводу, це торкається

ОГКХ, Сумхімпром, який наполовину належить державі, а друга частина у одного з олігархів. У мене таке питання. Є така можливість, щоб ми чимось допомогли цим процесам, щоб вони рухались бистріше, тому що злишком долго о них говорим и злишком медленно движется. Спасибо.

УМСРОВ Р.Е. Я відповім. Дякую за запитання.

Перше. Ці об'єкти виставлені на приватизацію. У нас, щоб ви знали, що є де-юре контроль фонду, але де-факто контролю не було. І разом з нардепами, Кабміном, правоохоронними спеціалізованими органами ми встановили контроль на ОГКХ, ми встановили контроль два-три тижні тому на Центренерго і зараз працюємо над тим, щоб взяти контроль над ОПЗ. Культура нашої країни в такому плані, що навіть якщо ви де-юре контролюєте, там зроблені були такі зміни, щоб ви де-факто не контролювали. І тому дуже важливо буде прийняти оцю політику держвласності, дуже буде чітко прописати критерії, які стратегічна компанія і втілювати, як ми разом з підкомітетом працювали, щоб виносити все на приватизацію і продавати. Тобто зараз остання миля, в цьому плані я пропоную, щоб комітет в змозі був взяти теж патронат над цими підприємствами ОПЗ, ОГХК, Центренерго, на Центренерго зараз у нас є три критерії. Перший – це ОЗП, другий – це, щоб ми зробили бомбосховища і відкрили чотири блоки на зимовий період, можна пройти його з шістьма блоками або з вісьмама блоками. Ці об'єкти дуже чутливі, дуже важливо, щоб комітет підтримував приватизацію цих об'єктів. Чому ми виставляємо, хочемо... ми працюємо як фонд для того, щоб юридично, фінансово, технічно виставити ці об'єкти в цьому році для того, щоб не мати жодних public reaction і втілити в життя те, що постановою Кабміну нам було видано також зробити план, який ми з вами обговорювали в підкомітеті. Якщо у комітету буде...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Колеги, це у мене чи це у Рустема зв'язок пропав?

УМСРОВ Р.Е. ... політики державної власності мати окремий ... *(Не чути)* управлінню, тобто підприємств, які будуть залишатися за державою. Це теж було б, мабуть, такою слушною пропозицією, але це комітет повинен вирішити внутрішньо, тобто у комітету загалом є весь цей мандат, але якщо буде підкомітет, це теж посилить контроль за управлінням тих компаній, які будуть знаходитись в Суверенному фонді. Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

МОВЧАН О.В. Можна, Дмитро Андрійович.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Олексій Васильович, давайте все-таки, може, далі пройдемо, потім повернемося до вас, щоб всі встигли.

МОВЧАН О.В. Можна, я дуже коротко. Я просто хотів сказати, що у нас цей мандат є, ми навіть у 20-му році закон окремих прийняли з контрольною функцією, да, повернули функції комісії відповідної на комітет на наш. І ми можемо це все робити в рамках уже наявного інструментарію. Просто не було, я ні разу не бачив запиту від Фонду держмайна про ті чи інші конкретні об'єкти. Я регулярно зустрічаюся із заступниками Голови Фонду держмайна, але по об'єктах я не чув.

От тому якщо ви... *(Не чути)*це, можемо працювати, у нас це є. Дякую.

УМЄРОВ Р.Е. Цих об'єктів, якими управляє Фонд і які не будуть приватизовуватись, які будуть заходити в периметр стратегічних об'єктів, вже майже немає. Тому коли вони надійдуть, ліпше, щоб вони залишались як asset management. Тобто це все буде той напрям, який буде залишатися за державою.

Тобто я тут пропоную, але це була моя ідея по наступному, тобто в комітеті я не очікував усе, що так буде відбуватися, тому я готувався до звіту. А вже наступний раз, коли би я пропонував концепцію щодо політики державної власності, там би я пропонував, що у комітеті загалом є такий мандат, але ми просто щоб підсилити asset management напрям для тих об'єктів, які не приватизуються, може буде слушно створити. Але це на врахування комітету, тобто в комітеті загалом є, але якщо потрібно буде, це підсилить просто політику державної власності, підсилить asset management напрям, який дуже потрібен буде в майбутньому для активів, які не приватизуються.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Зрозуміло. Дякую.

Шевченко, будь ласка. Хто задав питання, опустіть руку, будь ласка, щоб... дякую. Да, Євгеній Володимирович, вибачте, будь ласка.

ШЕВЧЕНКО Є.В. Доброго дня, колеги. Я вітаю Рустема Енверовича зі стрімкою кар'єрою, можна тільки позаздрити будь-якому політику.

У мене два коротких питання і одна репліка. Перша репліка, я хочу мисль, яка була в Олексія Мовчана про наступництво. Справді, мабуть, тому що ви були депутатом

народним, у вас є комунікації, тому ви – один із найкращих голів Фонду держмайна, які були за останній період часу, який я там в політиці, 25 точно. А по поводу правонаступництва, мені здається, що саме Олексій Мовчан є самий найкращий кандидат на ту посаду, яку ви займали, він точно буде робити те, що було... Це репліка, це не питання.

МОВЧАН О.В. *(Не чути)*

ШЕВЧЕНКО Є.В. Тепер щодо запитань. Я подивився уважно, Рустем Енверович, ваш звіт, дуже багато зроблено. І, дійсно, ви виходите без скандалів, без зашкварів, без корупційних і таке інше, але у нас є одна проблема. Я хочу вам нагадати, ми, коли збиралися, пам'ятаєте, по Стадницькому спиртзаводу, там правоохоронні органи на чолі з генералом Небитовим, вони відкрили кримінальне провадження. За наслідками проведення аукціону по статті 364 Кримінального кодексу України вони там десь за два-три місяці, зараз знову вони "кошмарять" це підприємство і я не уявляю, я не розумію. Тобто оцей хвіст, який залишився, тобто що вони мають на увазі? Тобто хтось при вас або ви особисто, я ж не знаю, що вони там... *(Не чути)* 364-а – це ж посадова, там суб'єкт і посадовець, тобто зловживання якісь були при проведенні аукціону. Це перше питання.

Я вважаю особисто, що це корупція правоохоронних органів. У нас зараз всі кажуть, що корупція у нас в парламенті, в Кабміні. До речі, заміна вас на, Резнікова на вас – це теж наслідки цієї корупції, яка були при закупівлях для Збройних Сил України курток, продуктів харчування і таке інше. Але я зараз не про це, я кажу про те, що ми зараз відчуваємо корупцію якраз в правоохоронних органах і вони зловживають своєю владою, своїми повноваженнями. Що ви будете з цим робити? Тому що цей хвіст треба ще якось закінчити, тому що він буде і далі за вами йти.

І таке питання, дуже скучне було таке, може, трошки емотичне. Скажіть, будь ласка, Рустем Енверович, як вам вдалося так очарувати Президента, що він так тягне вас на посаду? Він ні одну людину, яка була з ним з першого дня на його посаді, так не продвигає як вас. Як це вдалося, так його очарувати? Дякую.

УМСРОВ Р.Е. Перше. Тоді дякую. По Мовчану згоден, він, дійсно, гарна кандидатура, це вже вирішує керівництво.

Друге. По Стадницькому спиртзаводу нам прийшов з Мінекономіки один папір, який пояснює, що це таке Стадницький спиртзавод. Тому ми очікували взагалі, щоб

інформація була по спиртзаводу, щоб отримати його в управління. Тобто цей один аркуш, який пояснює, що це недостатньо було. Тому зараз команда працює над тим, щоб...

ШЕВЧЕНКО Є.В. Ні, ні, ви не зрозуміли. Я вибачаюсь, ви не зрозуміли. Ви його продали, він приватизований вже.

УМСРОВ Р.Е. МПД?

ШЕВЧЕНКО Є.В. Да. Стадницький спиртзавод, він проданий. Але, пам'ятаєте, ви ж були в нас на комітеті? Правоохоронці, вони через свої зловживання відкрили 364 статтю, тобто зловживання, що цей завод був приватизований незаконно, тобто є порушення. *(Не чути)*

УМСРОВ Р.Е. Да, да, да. Там деякі документи, які не приєдналися до... Є юридичний казус, зараз працює команда над цим, це, як приватизовано Стадницький... Там було питання з Укрспиртом. Тому зараз команда працює над цим питанням і можемо трохи пізніше дати більш детальну інформацію. Там були просто один, який приватизується напряму, іноді приватизується як Укрспирт. Тому відпрацюємо, обов'язково дам відповідь.

Щодо третього. Я був взагалі дуже відкритий, прийшов на звіт, відзвітував, потім, далі повинен був іти до Кабміну і далі вже у Верховну Раду. І згодом з'явилася така пропозиція, на яку я як людина, як громадянин маю честь працювати разом, якщо Верховна Рада прийме це рішення. Тому в цьому плані по третьому теж відповів. Дякую.

ШЕВЧЕНКО Є.В. Рустем Енверович, я ж вам сказав, як вам вдалося очарувати Президента? Питання було в цьому.

УМСРОВ Р.Е. В цьому плані і відповідаю. Не знаю, ще раз повторюю, перше – це звіт, який був і прийшла пропозиція. Далі пропозиція повинна бути проголосована у Верховній Раді. І в цих параметрах і йшов.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Колеги, Кисилевський, будь ласка.

КИСИЛЕВСЬКИЙ Д.Д. Дякую, Дмитро Андрійовичу.

Пане Рустеме, вітаю вас. Два таких запитання. Одне пов'язане з вашою поточною роботою, а друге пов'язане з вашою потенційною майбутньою роботою.

Перше питання про поточну роботу наступне. Зараз Фонд і Міністерство економіки передало кілька науково-дослідних інституцій, які забезпечують, власне, виконання функцій Міністерства економіки і держави в плані аналізу економічної політики. Представники цих інституцій є радниками нашого комітету, тому нам, як це, небезразлично, що з ними буде. Це Укрпромззовнішекспертиза і це Державний інститут моделювання економіки. Вони там керівники є, чи там заступники керівників є радниками комітету. Тобто питання в тому, який підхід у Фонду до таких установ? Тобто вони це не якісь активи там, це не підприємство, не заводи. Це експерти, науковці, економісти, які там на замовлення Міністерства економіки роблять аналіз політики, розробляють якісь там, аналізують ринки, пропонують якісь там підходи до економічної політики. І це як би інституційна спроможність міністерства і комітету нашого також, оскільки вони радники комітету. То цікаво, що планується з цими установами з тими і їм подібними?

Друге питання пов'язане з вашою там потенційною майбутньою посадою. Я особисто бажаю вам успіху на ній очевидно. Зараз широко обговорюється скандал з закупівлею цих курточок, хоча він ще там минулого року, і інші подібні скандали, там кажуть про корупцію і ціни. Це, безперечно, там важливо і вже багато обговорюється. Але, мені здається, що незаслужено мало обговорюється трохи інша проблема. А взагалі, чого Міністерство оборони вирішило купувати куртки в Туреччині? Бо перший раз, коли чиновник краде у держави, це коли він замість українського товару купує імпорتنий товар. Бо при купівлі українського товару податки повертаються в український бюджет. При купівлі імпортного товару вони залишаються в бюджеті іноземної країни.

Ми цю тему вже досліджували і на комітеті. Ми знаємо, що при розумному плануванні можна закупити весь обсяг форми в Україні, якщо це замовлення розбити його на три місяці, а не видавати його в один місяць. Тобто це питання збереження грошей через розумне планування. То ж у мене питання наступне. Як ви бачите вирішення задач і максимізації закупівель товарів для потреб Міністерства оборони у українських саме виробників?

Два таких питання. Дякую.

УМСРОВ Р.Е. Дякую за запитання.



Перше. По Укрпромзвіншекспертизі і іншим ціннісним підприємствам у нас була розмова з колегами, ті компанії, які мають цінність для держави, тобто експертизу або науковий, або технічний потенціал, будуть розглянуті як передача в Суверенний фонд як окрема галузь, яка буде займатися RnD або науково-технічними розробками. Якщо ті підприємства, тобто люди, будуть захищені, напями будуть захищені. Якщо якісь інститути сидять на якісь-то нерухомості, яка може бути приватизована, тоді тих людей переводять на напрям, який я сказав, в рамках Суверенного фонду, а ті підприємства вже потім приватизуються. Це перше питання.

По другому. Поки мандату по Міноборони немає. Але я згодний з вами, що Міноборони повинно дивитися і на те, що величезний бюджет повинен і підтримувати вітчизняного виробника. Якщо ми можемо це робити дома, нам потрібно робити це дома. Далі вже не можу заходити, тому що поки Верховна Рада не проголосувала про це. Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую. Дякую.

У нас далі з'явилася Людмила Анатоліївна і потім Артем Чорноморов. Але перед тим як передати... А, і бачу Олександра Сергійовича, з'явився. Я думаю, Рустем Енверович, щоб просто узагальнити питання Дмитра Давидовича, з позиції національно-економічного патріотизму нас найбільше обурює те, що, значить, товари, які беруть участь в скандалах, вони неукраїнські. Таке враження, що недооцінюють можливість українських товарів брати участь в скандалах, вони залюбки це зроблять, розумієте і головне – є кому це робити. Але чомусь мова завжди іде про якісь іноземні вироби. Це жарт, звісно, але не жарт полягає в тому, що українського патріотизму під час війни на економічному фронті закупівельників Міноборони і Генштабу ми, на жаль, не бачимо настільки, наскільки би нам хотілося. Сподіваємось, що ця ситуація зміниться.

Пан Артем, у нас просто є невеличке правило, що спочатку ми даємо слово членам комітету, потім іншим колегам з парламенту, якщо не проти. Добре?

Тримала руку Буймістер, потім Колтунович і Чорноморов.

Будь ласка.

БУЙМІСТЕР Л.А. Дуже дякую, пане голово.

Колеги, вітаю. Вітаю, пане Рустеме.

У мене насправді немає запитань щодо вашої попередньої роботи. Адже все ж таки ми дійсно не чули жодних скандалів щодо Фонду державного майна під вашим керівництвом. А це вже не аби яка позитивна зміна порівняно з попередніми періодами.

Тому мої питання здебільшого все ж таки будуть стосуватися можливого вашого призначення. Адже, я думаю, що зокрема і членів комітету важливо нам визначитися щодо голосування найближчими днями. Тому питання у мене з сектору безпеки і оборони, зокрема і тому, що я, як ви знаєте, з 24 лютого долучилася до сил безпеки і оборони України. І на власні очі бачу дуже багато прикрих речей, які нам сьогодні стримують нашу перемогу. Зокрема я маю на увазі, в першу чергу, це та відповідальність Міністерства оборони. Я зараз не хочу говорити про скандали закупівельні. Це вже колеги говорили. Але я на власному досвіді, наприклад, можу сказати і звернути, зокрема, вашу увагу принагідно, що та нормативно-правова база, яка на сьогодні незмінна залишилася в Міністерстві оборони, вона дуже сильно заважає. Я говорю зараз абсолютно майже про всі настанови ще з початку минулого століття, які досі діють, там з 1938 року, з 1946 року, які просто не відповідають потребам сучасної армії, не відповідають потребам сучасної війни.

Тому питання перше. Це можливо ви можете вже сказати, кого з фахівців ви би залучили з опрацювання юридичних моментів настанов Міністерства оборони, які регулюють діяльність Збройних Сил України. Це перше.

Друге питання. Ми розуміємо, що нам ще далеко до того, щоб стати повноцінно високотехнологічною армією стандартів НАТО. Але можливо, ви вже опрацьовували, готуючись іти на відповідальну політичну посаду, співпрацю з нашими міжнародними партнерами, які нам допомагають у цій війні, щодо підвищення технологічних спроможностей нашого війська?

Я зараз говорю не тільки про дрони, на які ми збираємо сьогодні всією країною, а й про системи радіолокаційні, радіорозвідки, контрбатареїної боротьби. При тому, що дійсно є українські підприємства, які спроможні, укладаючи партнерські угоди з компаніями з країн наших партнерів по НАТО, розвивати як власне виробництво в Україні, так і залучати ці технології.

Ситуація у нас у цьому плані не дуже весела, на превеликий жаль. І тому ми не допрацьовуємо в цьому полі.

І останнє питання: це реформа експортного контролю, яку ми, на жаль, так і не дійшли до неї до початку повномасштабного вторгнення. Але це питання якраз пов'язано з моїм попереднім питанням, що для побудови довіри між нами та нашими міжнародними партнерами, щоб вони спокійно могли передавати нам ті чи інші оборонні технології, нам потрібно буде вирішити питання експортного контролю. То питання: чи ви будете так само зараз пріоритезувати і займатися цією галуззю?

Я дуже вам дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Колеги, можемо ще тоді, Олександр Сергійович, теж питання взяти у вас і в Артема, але дуже коротко, тому що нам потрібно о 15:00 через 5 хвилин відпустити Рустема Енверовича. Нам до того ще треба було би затвердити звіт і проголосувати за відставку. Тому, колеги, якщо можна, ми вже годину, як...

КОЛТУНОВИЧ О.С. Я готовий.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Будь ласка.

КОЛТУНОВИЧ О.С. Я готовий, дуже коротко...

ЧОРНОМОРОВ А.О. У мене також коротко.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Давайте-давайте, колеги, якщо можна коротко.

КОЛТУНОВИЧ О.С. Дивіться, я хотів би вас повернути, доповідача, до другого слайду – це економічний ефект від приватизації. Зважаючи на той факт, що у нас Фонд державного майна звітує за один рік і відповідно до Закону про Фонд державного майна є опції щодо управління суб'єктами державної власності, мені здається, доцільним і ми не побачили тут інформації щодо економічного ефекту від управління якраз усіма активами. Мене цікавить, наприклад, цифра, яка зараз чисельність підприємств і яка їх питома вага є збитковими, які є прибутковими? Можливо, просто десь вони на інших слайдах. Якщо можна коротко, щоб це уточнили питання. Це раз.

А другий момент стосувався переліку стратегічних об'єктів, які не підлягають приватизації. І Кабінет Міністрів України пропонував, що дасть новий перелік, але поки що його так і немає. Власне, можливо, у вас є щодо цього інформація. Дякую за відповіді на обидва питання.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Чорноморов.

ЧОРНОМОРОВ А.О. Пане Рустем, я від себе особисто та від аграрного комітету вдячний вам за рік вашої плідної роботи, особливо що стосовно аграрних підприємств, які знаходяться у Фонді держмайна.

Хотів запитати, скажіть, будь ласка, після 7588 чи планується атешка, яка буде створена, якщо вона буде створена, чи якась інша форма власності, куди так званий Земельний банк іде, чи піде вона в Суверенний фонд або її якась частина? Вкрай важливо.

УМЄРОВ Р.Е. Дякую.

Почну з пані Лічман.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Буймістер.

УМЄРОВ Р.Е. А, Буймістер.

БУЙМІСТЕР Л.А. Буймістер, да.

УМЄРОВ Р.Е. Вибачайте, пані Людмила. По питанню Міністерства оборони буду дуже відкритий, що потрібно буде зробити достатньо такий суттєвий аналіз того, що там є. Стовідсотково буду на боці того, щоб це робити прозоро, відкрито як я і працював разом з вами в комітеті. В цьому плані, так, дуже багато нормативно-правових актів або настанов, які не потребують обговорення, потрібно їх змінити, щоб бути спроможними відбивати все, що ми можемо, щоб ворог... щоб ми в змозі були перемогти ворога. В цьому плані можу тільки сказати, що буду на вашому боці, тобто мене не треба буде переконувати, щоб змінити і зробити з нашого Міністерства оборони сучасний інститут. Щоб просто не втілюватися в дуже суттєві речі, я хочу це залишити вже після призначення.

Щодо управління, переходжу до наступного. Як я показував на слайді четвертому, 82 відсотки в нас є неспроможні, вони йдуть на ліквідацію, 13 відсотків йдуть на приватизацію, 4 відсотки йде в Земельний банк і 1 відсоток тільки від всіх державних активів країни буде запропоновано комітету передати в Суверенний фонд.

Щодо останнього питання – це агро. Зараз хочемо державне підприємство перетворити в товку і далі передати це в Суверенний фонд.

Дякую.

ЧОРНОМОРОВ А.О. Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую, колеги, всім.

Я тоді ставлю на голосування пропозицію прийняти до уваги звіт, який був озвучений Рустемом Енверовичем Умеровим в якості Голови Фонду державного майна. Прошу голосувати за пропозицію взяти цей звіт до уваги.

Будь ласка, Буймістер.

БУЙМІСТЕР Л.А. За.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Кисилевський.

КИСИЛЕВСЬКИЙ Д.Д. За.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Кицак.

Колтунович.

КОЛТУНОВИЧ О.С. За.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Кубів.

Лічман.

ЛІЧМАН Г.В. За.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Магомедов.

МАГОМЕДОВ М.С. Магомедов - за.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Маріковський.

МАРІКОВСЬКИЙ О.В. Маріковський – за.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Марчук.

Мовчан.

МОВЧАН О.В. Мовчан - за.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Наталуха - за.

Приходько.

Руцишин.

РУЦИШИН Я.І. За.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Тарута.

Шевченко.

Янченко.

Дякую. Є в нас...

КУБІВ С.І. Пане голово, Кубів – за.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую, Степан Іванович. Дякую.

І друге питання відповідно, колеги, це щодо заяви Голови Фонду державного майна про звільнення з займаної посади. Ставлю на голосування пропозицію, керуючись положенням пункту 12 частини першої статті 85 Конституції України, пропоную ухвалити рішення рекомендувати Верховній Раді України звільнити Умерова Рустема Енверовича з посади Голови Фонду державного майна. Прошу голосувати.

Буймістер.

БУЙМІСТЕР Л.А. За.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Кисилевський.

КИСИЛЕВСЬКИЙ Д.Д. За.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Кицак.

Колтунович.

КОЛТУНОВИЧ О.С. За.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Кубів.

КУБІВ С.І. За.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Лічман.

ЛІЧМАН Г.В. За.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Магомедов.

Маріковський.

МАРІКОВСЬКИЙ О.В. Маріковський – за.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Марчук.

МАРЧУК І.П. За – Марчук.

МАГОМЕДОВ М.С. Магомедов – за.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Мовчан.

МОВЧАН О.В. За.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Наталуха – за.

Приходько.

Руцишин.

РУЦИШИН Я.І. За.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Тарута.

Шевченко.

Янченко.

У нас всі – за, і Марчук був "за", і Маріковський, і Магомедов.

Дякую, колеги. Рустем Енверович, дякуємо вам. Комітет рекомендував ухвалити вашу заяву. Я особисто бажаю вам успіхів на новій посаді. Дуже великий виклик, але незважаючи на те, що це не наше профільне міністерство, там багато профільних

запитань у сфері публічних закупівель, у сфері пріоритетних галузей виробництва, які постачають для Міністерства оборони. І в цих питаннях можете завжди на нас розраховувати, ми готові підставляти своє плече. Ще раз...

УМЄРОВ Р.Е. Дуже-дуже вдячний, пане голову, за теплі слова. Ще раз хотів би подякувати всьому комітету. За рік роботи дуже багато чого обговорювалося. Якщо є питання якісь, то образи чи інше, завжди це особисті речі, вибачте, якщо щось було не так. Все рівно дуже ціную нашу роботу, тому що ми разом працювали на нашу країну. І в цьому плані я сподіваюсь, що будемо продовжувати далі працювати.

Щиро вдячний за вашу підтримку.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дуже дякую, дякую вам. У добрий путь, як-то кажуть, вам успіхів!

Дякую, колеги. Переходимо до наступного питання порядку денного. У нас стоїть питання, секундочку, я перепрошую... да, перепрошую, стоїть питання комітетської дискусії щодо питань імпортозаміщення в стратегічних галузях промисловості України та відновлення критичної інфраструктури і відбудови України.

У нас були запрошені представники Міністерства з питань стратегічних галузей промисловості, представники Першого віце-прем'єр-міністра України – Міністра економіки України, представники голови Агентства відновлення та інфраструктурних проектів і представники Українського союзу промисловців і підприємців. Колеги, для чого... Я тоді почну. Я просив би розпочати цю комітетську нараду, цю дискусію, з чим вона пов'язана і чого ми хотіли би досягнути за її результатом.

У нас непоодинокі випадки, ви знаєте, коли фактично ми, на жаль, уже постфактум ловимо певні державні підприємства, які розпоряджаються достатньо вражаючими сумами державних коштів на закупівлях товарів, які формально і неформально можна було би закупити у українського виробника. В умовах війни це абсолютно логічно, це виправдано і, більше того, це компліментарно для економіки України, для зміцнення нашого промислового потенціалу.

Але замість цього чомусь із здивуванням ми знаходимо такі факти, що у нас Енергоатом закуповує у турків, що у нас Харківський метрополітен закуповує у китайців. Навіть ті самі скандали, про які ми жартували, що вони виникають у Міністерстві оборони і в корупційній складовій звинувачують товари з Туреччини або Болгарії, навіть ті самі форми одягу однострою могли би бути вироблені і закуплені в



Україні. У нас є для цього величезна легка промисловість, яка працює, яка готова обслуговувати всі потреби і Міністерства оборони, і сил оборони в цілому.

Відповідно питання полягає в тому, що, на жаль, досі майже два роки війни немає розуміння того, що пріоритет на використання і витрачання публічних фінансів потрібно віддати саме українській економіці. Під час ведення повномасштабної війни фінансувати інші іноземні економіки, маючи такий великий бюджетний дефіцит та, головне, маючи своїх власних виробників, які формально на ладан дихають і раді будь-якому замовленню, і будь-якій гривні. Те що найменше невідповідально, якщо не сказати, що це є злочинно.

У нас у складі Міністерства з питань стратегічних галузей промисловості України є Міжвідомча координаційна комісія з питань імпортозаміщення. Значить, на жаль, попередні два міністри не провели жодного засідання цієї комісії, на скільки мені дозволяє розуміти звітність. Я тут хотів би привітати діяльність нового керівництва цього міністерства. Одним з перших, що вони зробили, це вони почали оновлення складу цієї Міжвідомчої координаційної комісії. І відповідно перший заступник Міністра Олег Можний цим напрямком керує. Відповідно я хотів би проконсультуватися з паном Олегом, якщо він є, або з іншим представником Мінстратегпрому. Станом на зараз, на якому етапі знаходиться формування складу цієї комісії? Чи планує вона роботу? Якщо так, то коли? І яких результатів нам очікувати?

Крім цього, були запрошені так само представники Міністерства економіки. З точки зору напрацювання стратегічних галузей. Чи є можливість, чи вбачають вони під час проведення публічних закупівель так само звертати особливу увагу розпорядникам державних коштів на те, що є українські виробники, для яких закупівельники часто створюють штучні перешкоди при оголошенні тендерів або умов закупівель? Ми це бачимо із Харківським метрополітеном. Ми це бачили із Енергоатомом і так далі і тому подібне. Плюс, 100 відсотків у нас буде така сама проблематика в процесі відновлення відбудови. Тому що так само, починаючи від підрядників і виконавців робіт, закінчуючи постачальниками сировини, ми це, на жаль, бачили під час великого будівництва на певних прикладах певних випадків. І тоді на це ще можна було закривати очі зважаючи на мирний стан. Але зараз в умовах війни, в процесі відбудови все-таки теж хотілося, щоби розпорядники публічних коштів, державні підприємства звертали більше увагу на пропозиції саме українських виробників і українських постачальників. Плюс створюється у Верховній Раді Тимчасова спеціальна комісія, наскільки я розумію, з питань імпортозаміщення. Я про це дізнався випадково, скажу вам відверто. І мене дуже здивувало, що жодного представника від нашого комітету в цій комісії немає, зате там є

представники Комітету охорони здоров'я, Комітету фізичної культури і спорту і так далі, і тому подібне. Тобто я ще хотів би переговорити з тими ініціаторами, які запустили реєстрацію цієї комісії з приводу того, яких цілей вони хочуть досягти і чому представники профільного комітету до неї долучені не були.

І нарешті запросили представників Українського союзу промисловців і підприємців для того, щоб, скажемо так, отримати дані від ринку, від реального сектору щодо задіяності українських підприємств реального сектору в процесі і формування, скажемо так, економічного фронту і в процесі підготовки до відновлення або реалізації цього відновлення вже зараз.

Тому ось така якби логіка і мотивація проведення цієї комітетської дискусії. Якщо хтось хотів би з колег додати ще якісь вектори і напрямки обговорення, я вас запрошую. Якщо ні, то я би попросив пана Олег Можного, я бачу, він є на зв'язку, довести до відома комітету інформацію по Міжвідомчій комісії з питань імпортозаміщення.

Пане Олеже, будь ласка, вам слово тоді.

МОЖНИЙ О.В. Бажаю здоров'я, шановні народні депутати, шановні колеги. Що стосується, роботи Міжвідомчої комісії з питань імпортозаміщення. Вона була двічі скликана в період з 20-го по 21-й рік. Це так, що стосується історії. Що стосується на сьогоднішній день складу міжвідомчої комісії, а саме: уточнення складу, постанова розіслана на погодження в зацікавлені органи. Я сподіваюсь, найближчим часом протягом тижня збереться оновлена інформація і ця комісія буде знову ж таки затверджена, і відновлена її саме дієва робота, цієї комісії.

Тимчасом поки йде оновлення складу цієї комісії, ми проводимо повну аналітику, збираємо аналіз щодо можливостей і тих предметів по імпортозаміщенню, які ми вже досягли спільними зусиллями з приватним сектором, з державним сектором. Так, враховуючи те, що ми зараз в онлайн і не маю можливості озвучувати чутливу інформацію, можу сказати, що до гумовотехнічних виробів ми вже перейшли на імпортозаміщення, а саме – освоїли сучасними підприємствами на 90 відсотків. Що стосується критичних комплектуючих саме, скажемо, озброєння, військової техніки, там є проблема, а саме: проблема, як зазначив головуючий, це в сировині.

Це питання виносилося і на рівень Міжвідомчої комісії з питань військово-технічного співробітництва, і зараз при оновленні роботи нової комісії ці питання також гостро будуть ставитися. І доводиться варіанти щодо вирішення проблематики цих питань.

В принципі, все, що можу по цьому сказати в ефір онлайн, готовий відповісти на запитання.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую, дякую, пане Олеже.

МОЖНИЙ О.В. Щодо часу, коли вона розпочне працювати, я сподіваюся і впевнений, що найближчим часом. Там два тижні, можливо, там якісь іще дні вона вже запрацює в повному складі і будемо запрошувати, і завжди раді, і вас до участі в цій комісії, і якісь там... приймати участь, якщо не особисто, то давати якісь свої побажання. Будемо звітувати щодо ефективності її роботи.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую дуже.

Тобто до кінця вересня, в принципі, ви сподіваєтесь і очікуєте, що перше засідання ця комісія своє проведе.

МОЖНИЙ О.В. Так точно. Таке завдання стоїть, поставлене міністром.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую дуже.

Я бачу є у Дмитра Давидовича коментар, будь ласка.

КИСИЛЕВСЬКИЙ Д.Д. Дмитро Андрійович, у мене є запитання до пана Олега, але воно не стосується імпортозаміщення. То ж коли буде можливість його задати, я б хотів би задати його.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Давайте тоді... У мене ще запитання, є представник Мінекономіки у нас, шановні колеги.

БІГУН. Да, колеги, добрий день, є.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Пані Надія, вітаю. Вітаю. Дякую, що ви приєднались так само. У мене таке питання, у вас в процесі реалізації інструментів по підтримці і стимулюванню економічного зростання там "5-7-9", реєстрація індустріальних парків, "інвестняні" і так далі, і тому подібне, є розуміння більш-менш, які підприємства здійснюють виробництво якої продукції і на які саме сектори ви спрямовуєте всі засоби підтримки і ресурси

підтримки від Міністерства економіки? Чи є у вас узгоджена робота з Мінстратегпромом щодо того, які саме сектори українські можна було би посилити для того, щоб реалізувати ефективним чином питання імпортозаміщення по найбільш таким кричущим або найбільш потрібним для Сил оборони напрямкам і секторам? Дякую.

БІГУН. Пане Дмитре, дякую за це питання. "Інвестняня" і індустріальні парки – це все-таки більше про створення нового бізнесу. І насправді, коли ми говоримо про інвестиції у виробництво для дефенсу, там, напевно, колеги там більше можуть, напевно, дати інформацію, але все-таки більше питання іде про розвиток існуючих потужностей і доступ до фінансів, до стимулів розвитку та існуючих потужностей. Тому тут, напевно, більше програми цільові, які колеги приймають, по створення виробничних, технологічних ліній.

По "5-7-9", справа в тому, що "5-7-9" – це програма для середнього і малого бізнесу. А коли ми говоримо про виробників оборонних, там здебільшого це не малий і не середній бізнес. Відповідно цю програму використати вони могли б, вона не має такого обмеження, вона їм доступна, але вона для них не підходить через те, що масштаб бізнесу інакший. Тому якщо говорити про фінансування саме цієї галузі, ми з колегами сходимося на тому, що варто думати про окрему програму і фокусуватися окремою програмою на їх потреби.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Я зрозумів. Дякую. Просто ви ж погоджуєтесь з тим, що у вас і "5-7-9", і індустріальні парки, "інвестняні" заточені на переробку. І ви ж ведете реєстр, напевно, тих підприємств, які з'являються в індустріальних парках, ви розумієте, які тренди, ви розумієте, де вони активні, індустріальні парки, і за рахунок яких саме підприємств, в яких галузях, де пасивні, які підприємства в пайплайні, як зараз модно говорити, знаходяться на програму "інвестнянь", що саме вони вироблятимуть. І з цієї позиції я просто роблю висновок, що, можливо, було би синхронізувати і спланувати принаймні не просто надання стимулюючої програми, яка вже існує, типу "інвестняні", але ще і закріплювати цього потенційного виробника або цей потенційний бізнес на потреби Мінстратегпрому або на потреби сил оборони.

І так само я з вами повністю згоден щодо малого і середнього бізнесу "5-7-9". Але питання полягає в тому, що ми ж не говоримо тільки про виробництво зброї, боєприпасів і всього іншого, починаючи від їжі і закінчуючи пошиттям кікімор і сіток, це абсолютно здатен робити і бізнес середнього масштабу, який за умови дофінансування операційних коштів міг би розширити це виробництво і цілком

адекватно постачати ці товари на потребу сил оборони. Тому звідси і народжується це питання.

БІГУН. Я вам хочу сказати, що по тим...

Тут треба тоді одразу просто, щоб ми зрозуміли про яку потребу ми говоримо. Якщо ми говоримо про потребу, умовно, не озброєння, військова техніка, а все, що має ринок і на ринку постачається і це, умовно, публічні закупівлі відкриті, то там якраз всі наші програми стимулюючі працюють. Більше того, я знаю, що стосується легпрому, що стосується переробки іншої, вони також є учасниками нашої грантової програми "Гранти на переробку". Тобто, в принципі, ця програма, вона якраз сфокусована на те, щоб за рахунок співфінансування, там частково держава покриває, а частково заявник свої гроші кладе, вони купують обладнання і за рахунок цього обладнання розвивають свої потужності, інколи навіть десь відновлюються, якщо там були якісь демеджі через російську агресію. Тому там, наскільки мені відомо, питання тільки одне – дайте замовлення. Тобто вся дискусія, коли ми зустрічаємося з легпромом тим самим, зводиться до того, що в нас 50 відсотків потужностей досі не завантажені. Тому, будь ласка, зробіть так, щоб замовлення по речовому майну розміщувалося в Україні, робіть так, щоб це замовлення не розміщувалося за кордоном. Тому тут, якщо говорити про те куди ми можемо рухатися, точно хотілося би з колегами з Міноборони, з інших підрозділів і з замовниками у сфері оборони говорити про те, щоб вони розміщували замовлення в Україні і йшли в трошки довші контракти, планували трошки краще, тому що там все одно цикл виробництва тривалий, все одно сировину треба закупити. І в минулому році, вибачте, в цьому році, в поточному, починаючи з минулого, в поточному, ми насправді не давали ці замовлення заздалегідь так як просив бізнес, він просив - дайте хоча би за три місяці, нам треба закупити сировину, частина сировини іноземна, дайте нам, будь ласка, контракти, ваші потреби, щоб ми могли це спланувати. Тому що, якщо ви цього не даєте, то відповідно, якщо ви сьогодні на завтра купуєте, то тоді можна тільки шити собі на склад і потім сподіватися, що ти за цими залишками на складі прийдеш і зможеш підписати контракт. А це дуже високий ризик і створює непрозорі взаємовідносини між цим ринком і замовниками. Якщо ми говоримо про все-таки іншу категорію, озброєння, боєприпаси, то тут звісно, що є певна специфіка і доступ до цієї інформації, і чутливим, і відповідно виходити там у відкриту взаємодію з ринком, робити конкурси зараз, я думаю, що ми не готові, але все одно там питання замовлення дуже важливе.

Тобто там наша парадигма, з якою ми виходимо – це те, що маючи навіть там фінансування або програми бюджетні цільові по фінансуванню озброєння, боєприпасів і так далі, нам потрібно шукати механізм, коли ми не на обладнання даємо гроші, не фінансуємо закупівлю станків, а ми даємо замовлення: ми замовляємо певну кількість боєприпасів. І в цьому замовленні ми даємо можливість виконавцю закладати витрати на закупівлю обладнання.

Тобто це означає, що нам треба переглянути десь практику, а десь, можливо, і регулювання, яке у нас є, і перейти від моделі, коли ми там даємо їм на капекси на обладнання, до моделі, коли ми розміщаємо замовлення. Ми кажемо: нам потрібна така-то кількість боєприпасів. Ринок, іди показуй, хто може поставити цю лінію. Ми в цьому замовленні профінансуємо створення нової лінії, але ми купуємо не лінію, ми купуємо боєприпаси.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Ні, я розумію. Дивіться, єдине, що я намагаюсь вам донести, це просто здоровий глузд, скажемо так.

Є Мінстратегпром, у яких є визначена законодавством задача розробити перелік пріоритетних галузей стратегічної промисловості, перелік стратегічних галузей. Є Мінекономіки, яке чітко розуміє або принаймні має мати цей облік підприємств у тих чи інших галузях, які діють, які формально виживають досі, скажімо так, і продовжують свою роботу.

У нас на початку квітня минулого року була реальна ситуація в одній з областей України, коли на відстані 6 кілометрів знаходилися дві військові частини, просто одна підпорядковується Міністерству внутрішніх справ, а інша підпорядковується Генеральному штабу. В одній частині були автомати без боєкомплектів, а в іншій частині були боєкомплекти без автоматів. І вони між собою не комунікували, і чотири місяці війни одні шукали боєкомплекти, а інші шукали автомати. Хоча питання, я ж кажу, було шести кілометрів знаходження одних від інших. Я цю метафору привожу саме для того, щоб, можливо, запропонувати вам синхронізуватися і використати нас як комітет у випадку, якщо вам потрібні якісь зміни до відповідного закону. Тому що, мені здається, це виглядає абсолютно логічно, тобто ми дізнаємося про те, що розпорядники коштів, які часто підпорядковуються Кабміну або тим чи іншим міністерствам, витрачають ці кошти на купівлю товарів іноземного походження, при тому що ці товари абсолютно реально виробити тут в Україні і ці товари дуже часто відносяться до категорії стратегічних. І тут уже сфера дії Мінстратегпрому. Так от єдина пропозиція – це Мінстратегпром визначає ці стратегічні галузі, вони вже визначені в певній мірі.

Мінекономіки розуміє, хто в цих стратегічних галузях є основним гравцем. І далі, мені здається, що абсолютно адекватно було би зібрати розпорядників коштів і провести, м'яко кажучи, отаку, знаєте, як виховну дискусію з ними щодо того, що, дивіться, в ваших галузях є український виробник і він готовий конкурувати. Не треба гратися в ігри, коли ви створюєте штучні умови під час публічних закупівель, коли ви не допускаєте українського виробника до участі в цих конкурсах або створюєте такі обставини, за яких він просто не може прийняти участь як це знову-таки було на прикладі Харківського метрополітену. Тому ідея виключно така, якщо ви кажете, що треба переглянути, давайте переглянемо, якщо потрібно подискутувати на тему, яким чином розширити повноваження міністерства, надати додаткові функції, створити ще якусь площадку для обговорення, ми готові тут підставити плече і ввійти в цю дискусію. Але просто чим далі, тим більше ми бачимо цих випадків, коли, на жаль, ми під час війни підтримуємо не українську економіку, а економіку Туреччини, економіку Болгарії, економіку Китаю і інших країн, хоча знову-таки всі ці виробники є у нас і готові були би долучитись до процесу постачання силами оборони. Ось як би вся ідея, на якій будується мотивація цього зібрання і цієї дискусії. Анатолій...

КИСИЛЕВСЬКИЙ Д.Д. Дмитро Андрійович, дозволисте?

ГОЛОВУЮЧИЙ. Будь ласка. Дмитро Давидович, будь ласка.

КИСИЛЕВСЬКИЙ Д.Д. Я тоді, з вашого дозволу, коментар по темі щойно сказаного, по основній темі, і потім питання до pana Можного. Ми з Міністерством економіки в роботі над вдосконаленням механізму локалізації визначили таку проблему, яка... вона може здатися комусь навіть смішною, але насправді вона є фундаментальною. Проблема ця полягає в тому, що у нас держава не знає в силу дуже, скажімо так, значних зусиль по знищенню інституційної спроможності Міністерства економіки, якихось там інших органів державної влади. У нас держава втратила здатність знати, що виробляється в Україні. Тобто якщо державі потрібно дізнатись, де є той український виробник, який може виробити щось, що потрібно, або потенційно може виробити щось, що потрібно, у нас в державі немає спроможності, звідки держава дізнається, що ці виробники є. На жаль, держава сама себе, ну як це сказати так делікатно, стерилізувала і позбавила себе такої спроможності в минулі роки.

Тобто у нас є задача, яку нам треба вирішити як базу для будь-якої політики розвитку внутрішнього виробництва, будь-то імпортозаміщення, локалізація чи що

завгодно. Нам потрібно зрозуміти, яким чином відрізнити нам виробника від невиробника. Наприклад, ми знаємо, що там шахраї, які намагались продати турецькі електробуси в Енергоатом, вони стверджували, що це наполовину український електробус, хоча він своїм ходом заїхав в Україну, чи автобуси той же самий постачальник завозив в Україну. Це абсолютне шахрайство. І нам потрібно мати критерії, яким чином відрізнити виробника від невиробника, і нам потрібно мати щось на зразок реєстру виробників, так як це є у аграріїв. У них є Державний аграрний реєстр, в інших країнах є прямо цілі механізми, як вони фіксують, ідентифікують внутрішніх виробників. Нам потрібно мати механізм, коли держава буде в будь-який момент потреби знати, що ось є ці українські виробники для того, щоб можна було їх залучати і проводити в їх відношенні будь-яку політику.

Тому ось цей механізм, мені здається, його вже потрібно якимось чином робити. Можна скопіювати в аграріїв аграрний реєстр, можна вивчити міжнародний досвід, зробити якісь особливості, бо, може, в аграріїв там щось одним чином, а в промисловості щось іншим чином, але сам бог велів нам почати роботу над цим механізмом. Бо поки ми не зможемо ідентифікувати українського виробника, всі наші спроби робити якусь політику будуть марними. Я, наприклад, впевнений, що у Мінстратегпрому немає реєстру українських виробників, можливо, по зброї є, але по товарам, які не є зброєю, я готовий, знаєте, парі зараз модно чи що... що таких повних відомостей немає. Так само в Міністерстві економіки, всі ми пам'ятаємо COVID і так далі, теж немає відомостей про всіх українських виробників по певних галузях і нам потрібно якось цю проблему вирішувати. Тому як би я разом з Надією вже там кілька раундів дискусій по цьому питанню провів, можливо, хтось ще з членів комітету буде бажати до цього долучитися. Але, мені здається, що в цій дискусії ця проблема, вона є фундаментальною, нам треба мати такий механізм, яким чином ми будемо їх визначати. Це коментар.

І дозвольте питання до пана Можного по іншій темі. Шановний пане Олеже, минулого року Міністерство стратегічних галузей промисловості проігнорувало виконання своїх обов'язків і забуло те, що у підприємств космічної галузі закінчується пільга по податку на землю. Тоді депутати підставили плече міністерству і замість вас цю роботу зробили, подали і домоглися прийняття відповідної поправки в Податковий кодекс для того, щоб ця норма була продовжена, оскільки ми розуміємо, що підприємства космічної галузі, вони, скажімо так, не тільки космічної галузі підприємства, да, щоб більше не казати. Але потім почався рік і зараз вже 4 вересня і Міністерство з питань стратегічних галузей промисловості не зробило необхідної "підзаконки". Тобто мало того, що депутати за вас зробили роботу минулого року, коли



як би зробили те, що ви самі мали зробити, а тепер ви ще дев'ятий місяць не зможете зробити підзаконні акти, які мають цю норму закону змусити працювати. От у мене питання, коли? Я в деталях по цьому питанню, я спостерігаю за тим футболом, в який ви граєте між міністерством, космічним агентством, підприємствами та муніципалітетами і так далі. Коли ви припините цей цирк і коли ви зробите цей нещасний підзаконний акт, який спусти вже повних вісім місяців ви мали зробити, щоб ці підприємства почали отримувати ті державні пільги, які їм положені по закону?

Дякую. Прошу відповісти.

МОЖНИЙ О.В. Дякую за запитання.

Я перепрошую, з вашого дозволу, я відповім і переключусь на іншу нараду, тому що у мене ще в одному комітеті. Я не передбачав, що буду більше години залучений я до відриву.

Значить, що стосується першої ремарки, де ви сказали, що готові заключити парі щодо ведення переліку підприємств, які займаються в секторі оборонно-промислового комплексу. То я залюбки вам покажу весь той перелік підприємств, який визначений як виробниками, так і постачальниками. Я більше чим впевнений, що допуск до державної таємниці у вас є. І, будь ласка, я вас з ним можу ознайомити, пояснити, як він працює під час війни.

Друге. Що...

КИСИЛЕВСЬКИЙ Д.Д. Ні, вибачте, мене не цікавлять виробники зброї, я спеціально прямо про це сказав, мені цікавлять виробники цивільних товарів.

МОЖНИЙ О.В. Я сказав не виробників зброї перепрошую, ви мене послухайте, будь ласка. Підприємства оборонно-промислового комплексу – це підприємства, які виробляють як зброю, так використовуються в обслуговуванні озброєння, військової техніки, так же і комплектуючих до них. Я відповів? Підприємства...

КИСИЛЕВСЬКИЙ Д.Д. Ні, ви не відповіли. Ви, значить, мене не уважно слухали.

МОЖНИЙ О.В. Я вас уважно слухав. Підприємства, які стосуються сектору економіки, звичайно, їх у нас в переліку немає. Якщо вони нам потрібні, ми звертаємося до Міністерства економіки. Це по-перше.

По-друге, дуже вдячний за те, що ви включилися і рік підприємства оборонно-промислового комплексу, а не тільки космічної галузі, працювали задля перемоги всієї нашої. І завдяки тому, що внесли їх від можливості не сплачувати податок на землю, до кінця цього року вони також будуть працювати. Що стосується наступного року, як ви сказали, цирк і той футбол чи як ви там виразились, я впевнений, що протягом тижня-двох на цьому буде поставлена крапка. А чому ми повернули назад Державному космічному агентству на доопрацювання цей документ, мабуть, в матеріалі ви знаєте, що там із десяти підприємств вони включили лише два. Це так, щоб далі не заходити в дискусію. Зауваження дуже слухне, воно має місце, на жаль, бути. Найближчим часом, кажу, тиждень-два, воно буде усунено, на що особисто вам зателефоную або у якийсь інший спосіб дам знати про усунення цього зауваження.

КИСИЛЕВСЬКИЙ Д.Д. Дякую, але я хотів би відзначити, що це проблема поточного року, це не проблема минулого року, воно не вирішено навіть на цей рік. Тобто в цей рік...

МОЖНИЙ О.В. В цьому році вони не сплачують податок на землю.

КИСИЛЕВСЬКИЙ Д.Д. В цьому році я вам доводжу до вашого відома, що в цьому році це питання не вирішено. Те, що "Південмаш" не сплачує податок на землю, він його просто в наглу не платить, тобто немає у нього поки що нормативних підстав це робити, він просто порушує закон і він не сплачує цей податок. Тобто це питання не вирішено на цей рік і якщо ви не встигнете це зробити в ті терміни, які ви означили тільки що, з'явиться проблема і на наступний рік, оскільки бюджетне планування зараз відбувається. Тому дуже важливо не тягнути і зробити це якнайшвидше. Я особисто поспілкувався з усіма ланками цього ланцюга, дізнався, що як працює, але зрештою є міністерство, яке є уповноваженим органом виконавчої влади і він цим має займатись, тому у вас є всі можливості всіх прискорювати, а не чекати поки це зроблять депутати.

МОЖНИЙ О.В. На жаль, так і є. Найближчим часом цей недолі буде усунуто.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую, колеги.

Олексій Васильович.

МОВЧАН О.В. Доброго дня ще раз, колеги. Значить, у мене питання було по закупівлях. Навіть не питання, а більше коментар. У мене в окрузі є кластер легкої промисловості і вони дуже сильно хотіли потрапити протягом півтора року на постачання для військових, на тендери. Але ніяк у них цього не вдалося, тому що це дуже закрита кухня була. Зараз, станом на зараз я не чув, щоб щось змінилося. Необов'язково або так, те, що я від них чую, не треба створювати для них особливих умов, не треба їм замовляти якість обладнання. Дивіться, у нас все обладнання є, у нас є люди, які вміють шити, вони просто не мають доступу до контрактів, цей доступ обмежений дуже сильно, а технології у нас уже давним-давно є. Ми були одними з найбільших експортерів продукції легкої промисловості, наприклад, в країні СНД. І достатньо в Україні і майстрів, і майстринь, які би могли не гірше, ніж турки, наприклад, пошити ті куртки чи що завгодно, тобто починаючи від нижньої білизни, найпростіших речей. Вони не отримують цей доступ до контрактів стратегічних.

Тому все, що я хотів би почути від міністерств, – це те, яким чином можна забезпечувати хоча би простий, на прості якісь речі, не треба на томагавки чи F-16 замовляти, коли вони вам треба, розміщати замовлення серед українських підприємців. Дайте просто доступ тим, хто може шити, тим, хто вміє шити, значить, шкарпетки, нижню білизну, куртки і так далі. Тобто вони зможуть це зробити і їм не треба кредитування навіть. Можливо, їм треба для оборотки, але це дуже відносно. Є абсолютно різні виробники абсолютно з різними спроможностями. Те саме стосується і продуктів харчування, і всього-всього іншого.

Коли ми говоримо про те, що це якісь стратегічні засекречені закупівлі, слухайте, ну, що тут такого? Будь-яка школа, будь-яка зона, будь-яка лікарня купує продукти харчування, продукти легкої промисловості і так далі, нічого в цьому стратегічного немає. Якщо вам потрібна якась додаткова кваліфікація, зробіть централізовані закупівлі, ЦЗО під Міноборони, зробіть або там якийсь маркет. Це ж вже вміють робити там, наприклад, для закупівлі ліків. Тобто це вже в українському досвіді є. Але я вже просто... Я не буду. Я вже закінчую.

Ми це питання обговорювали не один раз на комітеті. Нічого міністерства профільні з цим не можуть зробити. Я не знаю, чому. Тобто можливо це питання внутрішньої там, внутрішньовидової конкуренції в уряді. І тому я не буду там звинувачувати когось. Але посилайся такий, що реально для підтримки українського бізнесу, там де можна це зробити, і там, де не треба порушувати DCFTA, не робиться нічого. Ніхто вас не змушує, значить, виписувати складні якісь умови тільки під українцем. Але

зробіть, просто дайте хоча б українцям доступ, і вони самі придуть. Рівний доступ, однаковий, і вони придуть і зроблять вам за найкращими стандартами.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

БІГУН. Дозвольте я відкоментую, будь ласка.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Будь ласка, пані Надія. Будь ласка.

БІГУН. Колеги, я хочу сказати, що приблизно місяць як Міноборони почали закуповувати амуніцію, продукти харчування, все що оце нетаємне не стосується озброєння, військової техніки. Тобто паливно-мастильні матеріали, продукти харчування і форму через ProZorro. Це перше.

Можна сміливо вашому кластеру казати, що вони можуть відстежувати закупівлі в ProZorro. Це зараз там дозволено їм по спрощеній процедурі робити. І вони на 30 мільярдів гривень за цей місяць тендерів оголосили. Там приблизно трошки менше 100 тендерів. Тобто закупівлі в ProZorro повернулися. Це, конечно, багато коштувало нам зусиль. І, на жаль... Я вважаю, що це можна було зробити раніше. На жаль, не було зроблено раніше. Але зараз закупівлі в ProZorro повернулись, тобто на цей ринок. Я особисто відстежую це питання. Я не бачу, щоб там були якісь вимоги, які би обмежували ринок, окрім однієї – строк поставки. І це те, про що я казала. Тобто для того, щоб зараз поставляти Мінобороні, треба фактично працювати спочатку собі в склад. І це все ще лишається великою проблемою. Тому питання є. І я згодна з тим, що це питання треба зустрічатися обговорювати, у замовників у сфері оборони інструменти вирішити це питання також є, там є рамкові угоди, які їм пропонувалися, є просто можливість планувати заздалегідь такі закупівлі. Але не можна сказати, що нічого не зроблено, не можна сказати, що зараз ці закупівлі недоступні, вони доступні. Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Я бачу, Людмила Анатоліївна підняла руку. Будь ласка, Буймістер.

БУЙМІСТЕР Л.А. Дуже дякую, колеги.

У мене навіть не питання, у мене побажання до Міністерства економіки. І, в принципі, тут готова теж долучитися до опрацювання якихось додаткових механізмів

для розв'язання цієї проблеми. Що я маю на увазі? Зараз дуже багато високотехнологічних компаній, я не говорю зараз про виробників продукції цивільного чи напівцивільного вжитку, які для Міноборони можуть бути також корисні, типу форми, я кажу про високотехнологічні компанії, стикаються з такою проблемою, що, заходячи на український ринок, з одного боку, правильно Міністерство економіки звертає увагу на необхідність локального контенту чи локалізації виробництва. З іншого боку, як ми обговорювали попередньо, принаймні я звертала увагу можливого майбутнього міністра оборони на це питання, що є проблематика з передачею технологій в Україну. Це буде така трохи міжгалузєва тема між, з одного боку, Міністерством економіки, з іншого боку, Міністерством оборони, адже питання експертного контролю, вони завжди на перетині двох відомств знаходяться.

І тут є таке побажання. Насправді такі компанії, не можна в них вимагати, щоб вони відразу своє високотехнологічне виробництво розміщували на території України, у нас навіть рівень довіри недостатній сьогодні з нашими міжнародними партнерами для цього. Але що можна робити? Можна максимізувати виробництво таких лоу-тек товарів на території України, які вже виробляються низкою українських компаній, і будуть у подальшому розвинуті і розгорнуті відповідно в більших обсягах. І таким чином залучати міжнародні компанії з їхніми інструментами фінансування до цього процесу.

От я би порадила нам, можливо, опрацювати це питання, як нам в першу чергу в сфері лоу-тек вийти на те, щоб в тому числі і компанії з інших країн підтримували наших виробників лоу-теку. А вже потім ми зможемо з ними також, вибудувавши вже відносини довірливі і двосторонні, розвивати і хай-тек виробництво також.

БІГУН. Якщо питання до мене, то мені здається, що це більше питання стосується саме виробництва озброєння, військової техніки. І в Законі "Про оборонні закупівлі" там була вимога, що мають бути обов'язково всі їхні контракти, які передбачають передачу технологій у разі, якщо сума закупівель понад 20 мільйонів євро.

Зараз на час війни це призупинили, тому що зрозуміло, що ми як би не в тій ситуації, щоби такі умови ставити. Але загалом, мені здається, що це дуже слушне питання, яке насправді і до цього не дуже було врегульовано. Не було стимулів для того, щоби трансфер технології робити. Наскільки я знаю, питання того, розуміємо, що оборонна галузь, озброєння, військова техніка – там же ж не завжди зброя, да, там може бути технологічне виробництво різне, в тому числі подвійного призначення. І зрозуміло, що цей закон уже зараз, він потребує оновлення законодавства про оборонні закупівлі.

Тому, напевно, як би ваше питання, воно має бути... *(Не чути)* тих питань, які мають бути відпрацьовані під час написання нового закону.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую. Пані Надія, дякую вам за позицію.

Я ще раз хотів би підкреслити просто, що ця дискусія...

БУЙМІСТЕР Л.А. Можна коментар?

ГОЛОВУЮЧИЙ. Да-да, одну секундочку. Ця дискусія, вона покликана реально в першу чергу появою все більшої і більшої кількості скандалів, пов'язаних із публічними закупівлями саме іноземних товарів, які підпадають під категорію стратегічних тут у нас в Україні. І нам би хотілося, звісно, щоб була синхронізація, тому що за публічні закупівлі відповідає Мінекономіки, за стратегічні галузі відповідає Мінстратегпром. І мені просто, на жаль, відключився вже пан Можний, мені щиро цікаво, що буде, наприклад, на першому засіданні комісії з питань імпортозаміщення після оновлення цього складу. Тобто ми всі зберемося, буде озвучена якась певна проблематика. І я майже готовий прогарантувати, що ми упремося в ту саму дискусію, яку ми маємо прямо зараз про те, що каже і Кисилевський, що немає розуміння інституційного, на жаль, ні в одного, ні в іншого міністерства щодо компаній, які реально працюють в тих чи інших секторах економіки, що не має розуміння потреби через сенситивність і секретність тієї чи іншої інформації. Є питання строків, що правильно ви кажете, часто доводиться спочатку працювати в склад. Тобто ми обговоримо знову ті самі проблеми, але хотілося б уже підготуватися до них заздалегідь, тому що я так розумію, що представник від Мінекономіки так само буде представлений в цій комісії з питань імпортозаміщення. І знову ми впрємось в тому, що слів наші міжнародні зобов'язання, наскільки імпортозаміщення корелює з нашими зобов'язаннями по євроінтеграції і так далі, і тому подібне. Тобто ми хотіли просто російською "предвосхитить" цей чудовий момент, дискусію сьогодні для того, щоб принаймні розпочати цю розмову і визначити, яка є проблематика. Я на сьогоднішній день вбачаю основну проблематику саме в розсинхроні певному інформаційному, да, цих двох потоків інформації, потреби Мінстратегу і реально можливості і пропозиції, які є в українському реальному секторі. Це раз. І два, просто відсутність, як-то кажуть, виховної роботи зі сторони наших профільних міністерств щодо розпорядників публічних коштів на предмет того, що останнє, що потрібно робити при оголошенні тендерів – це створювати штучні умови українським виробникам. А це реально відбувається. От, в принципі, та основна ідея, яку я хотів би

донести і ще раз підкреслити, що якщо у вас тривають так само якісь наради, дискусії і ви потребуєте якихось законодавчих змін чи уточнень, то так само долучайте, будь ласка, і ми готові приймати в цьому дуже активно участь.

У нас Людмила Анатоліївна хотіла одне уточнення. Будь ласка.

БУЙМІСТЕР Л.А. Дякую, пане голово.

Короткий коментар. Насправді тут є об'єктивна сторона, що можна змінювати Закон "Про оборонні закупівлі", але багато чого можна робити і без нього, без внесення змін, а на існуючому законодавстві. Тим паче, що іноземні компанії, виробники, наприклад, високотехнологічної техніки військової чи подвійного призначення, вони готові до того, щоб поступово починати розвивати в тому числі і українські компанії українських виробників. Тобто вони розуміють так само, що для них це ринок, дуже перспективний український ринок, на превеликий жаль, але сьогодні – це ринок номер один, який формує, в принципі, світові тренди, і тому цю роботу можна запускати вже. І це навіть не стосується питання якогось повного імпортозаміщення, це стосується раціонального підходу до фактично сполучення високотехнологічних західних компаній з нашими компаніями, які набувають досвід лоу-теку і які можуть потім переходити в хай-тек.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Анатолій Кирилович, якщо можна, ще позицію виробників, наскільки вдається конструктивно співпрацювати по державним замовленням, яка є проблематика? Будь ласка.

КІНАХ А.К. Дякую. Дякую за можливість участі в дискусії по питаннях, які без перебільшення мають прямий вплив на національну безпеку, обороноздатність країни і в тому числі є, на наш погляд, невід'ємною складовою плану відновлення України від наслідків російської агресії. Я не відкрив велику таємницю, ми спілкуємось постійно. Але наша позиція залишається незмінною. Ми впевнені, що коли ми ставимо ці завдання, то ми повинні розуміти, що це повинно бути в напрямку тої структури економіки України, яка відповідає вимогам індустріально-інноваційного розвитку і, безумовно, одним із головних пріоритетів – це переробна промисловість.

Якщо ми, не дай Бог, будемо повторювати структуру сировинної економіки, яка у нас ще сформувалася за попередніх фактично 30 років незалежності, то ми ризикуємо втратити, в тому числі не тільки показники, але і наш людський потенціал. Дозволю собі

нагадати, до по початку повномасштабної агресії Росії проти України ми були лідерами (в лапках) "Європи" по масштабам трудової міграції. Це як наслідок вже, в тому числі структури сировинної економіки. Це перше.

Друге. Масштаби безпрецедентні, маючи на увазі відновлення України від наслідків російської агресії. І дуже важливо, щоб на державному рівні було чітко зафіксовано один з найголовніших пріоритетів, що ті ресурси, які спрямовуються як на поточну діяльність так і на відновлення України як державні ресурси так і інвестиції, зовнішнє фінансування, повинні максимально сприяти, стимулювати розвиток нашої національної української економіки як один із найважливіших принципів.

Більш того, що поточна статистика (я в рамках регламенту, перепошую, буду тезово) підтверджую, наскільки ситуація серйозна. Ну, як приклад. Показники нашого торгового балансу. За перше півріччя поточного року експорт впав практично на 9 відсотків. А в минулому році під 30 мінус. А імпорт за перше півріччя зріс більше чим на 20 відсотків. І це створює ще більш серйозну загрозу для, в тому числі національного виробника, про що було достатньо сказано багато прикладів в ході нашої сьогоднішньої дискусії.

Дуже важливо і ми просили би об'єднати зусилля, вивчати міжнародний досвід.

Знову дуже коротко. Коли ми аналізуємо закони, наприклад, Сполучених Штатів Америки, які мають пряме відношення до питань локалізації, імпортозаміщення, укази президентів Сполучених Штатів, там чітко зафіксована одна мета – в державних закупівлях надавати максимальний пріоритет продукції національного виробника. Коли ми аналізуємо директиви Європейського Союзу, там також чітко зафіксовано, що, наприклад, замовник має право відмовитись від пропозиції у разі, якщо в запропонованому продукті більше чим 50 відсотків складові іноземного виробника. І таких прикладів дуже багато.

Тому я дуже просив з цього приводу, Дмитро Андрійович, щоб ми відбудували державну політику, державну політику, де повинно бути чітко зафіксовано цей принцип. І, безумовно, мова іде про цивілізовані дії, маючи на увазі наші зобов'язання по СОТ, по асоціації з Європейським Союзом як кандидата на вступ в Європейський Союз. І це незворотні процеси. І в умовах повномасштабної агресії у нас є можливість і наші фахівці можуть надати це більш конкретно юридично обґрунтовано, включаючи міжнародні стандарти, внести деякі зміни, уточнення, починаючи в ту ж Угоду про державні закупівлі, яку ми ратифікували в умовах СОТ практично без обмежень на відміну від інших держав, в інші наші зобов'язання, які би враховували, що в Україні нестандартна ситуація – повномасштабна війна. І в контексті цього прийняти необхідні



законодавчо-нормативні зміни з тим, щоб максимально використовувати політику імпортозаміщення, локалізації як стратегічну політику нашої держави в балансі з інтересами наших партнерів. Це перше.

По-друге, ми би запропонували все-таки поглибити співпрацю з боку аудиту, аналізу, стратегічних галузей економіки України, промисловості України, які постраждали від повномасштабної війни вже на даний момент. Ми такі пропозиції неодноразово, і в тому числі від Антикризисового штабу надавали в Кабінет Міністрів, починаючи з аграрного комплексу і раніше металургійного, буквально тиждень тому по галузі будівельних матеріалів. І в усіх-усіх пропозиціях є те, що сьогодні лунало на засіданні комітету: політика імпортозаміщення, політики локалізації, політика створення доданої вартості в Україні і відповідно робочих місць.

Ми просили би також об'єднати зусилля, щоб ця робота вже мала конкретні результати нашої взаємодії як законодавчо із вашою допомогою, врешті виконавчим органом влади в державі Кабінетом Міністрів.

І на завершення, що би ми просили, можливо, і в наших рекомендаціях, які будуть сформовані по результатах засідання. Необхідно дуже серйозно проводити постійний структурний адресний номенклатурний аналіз нашого експорту й імпорту. При цьому чітко формувати ту частину, яку ми називаємо критичним імпортом, що по об'єктивних чи, можливо, суб'єктивних умовах сьогодні відсутнє в Україні. Але там, де є можливість поступово збільшити глибину локалізації по конкретних видах сьогоднішнього імпорту, формувати відповідні складові державної політики, програми, ресурсну базу України, кадровий потенціал, промислово-технічний потенціал, і таким чином збільшувати частину національного продукту в структурі імпорту. І ця робота ні на місяць і не на рік, ця робота повинна проводитися постійно.

І додавати до цього, безумовно, систему стимулів податкових, кредитних, інших, які сьогодні дуже широко використовуються багатьма розвинутими державами світу в контексті розвитку національного виробництва на, ще раз підкреслюю, цивілізованих умовах. Ми готові по цій роботі постійно надавати пропозиції, але ще раз хотів би підкреслити головну думку: це необхідно сформувати не як наші локальні побажання, це повинно бути сформовано на законодавчому нормативному рівні як стратегічна політика держави. Чи указом Президента як концепція і далі підкріплена конкретними рішеннями вищого законодавчого органу влади України – парламенту України і таким чином поглиблювати цей напрямок, бо на виході без деталей від успіхів цієї роботи буде залежати не тільки показники нашої економіки, темпи росту ВВП, інші показники, буде залежати наскільки Україна в цих екстремальних умовах спроможна зберегти і

розвивати свій людський потенціал. Від цього буде залежати і повернення українців на рідну землю, і наше майбутнє. Ми готові до такої співпраці і вдячні за ініціативу комітету по розгляду цього дуже важливого питання.

Дякую за увагу.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую, шановний Анатолій Кирилович.

Колеги, є ще в когось бажання висловитись з цього приводу? Друзі, я тоді всім дякую за це обговорення, за цю дискусію, за цю нараду. Дякую представникам Мінекономіки і Мінстратегпрому, і Українському союзу промисловців і підприємців і інших органів структури і інституцій. Я призиваю всіх до більш системного діалогу на цю тему, тому що справді мені здається, що ми в силах запропонувати конструктивне рішення і знизити обсяг кількості цих всіх скандалів, які призводять до ерозії довіри населення і держави між собою. А це дуже небезпечна штука, яка, мені здається, грає з нами дуже злий жарт, ще гірший ніж наш ворог, який сидить в Кремлі. Тому, щоб зберігати цю довіру між державою і населенням, щоб мінімізувати цю кількість скандалів і корупційних, і некорупційних, давайте системніше підходити до цього питання і справді робити так, щоб у нас несоромно було сказати словосполучення "економічний фронт". Пані Надія, якщо будуть найближчим часом якісь наради з цього приводу в Мінекономіки, ми дуже раді будемо долучитися і зі своєї сторони так само будемо робити такі дискусії більш системними і більш постійними.

Дякую ще раз всім, хто долучився. Я думаю, що у нас тут немає що голосувати, бо це така дискусійна була...

МОВЧАН. Дмитро Андрійович, а "Різне" буде?

ГОЛОВУЮЧИЙ. Да, зараз перейдемо до "Різного". Я бачу, що секретаріат посилав нам якісь знаки уваги, вони думають інакше щодо голосування чи ні? Шановний секретаріат, ні? Можемо переходити до "Різного"?

ШЕСТОПАЛОВА В.П. Так, можете переходити до "Різного".

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Пані Надія, дякую ще раз і дякую іншим представникам уряду, які долучились до цієї наради. Дякую.

По "Різному", Олексій Васильович, тоді вам слово я так розумію.

МОВЧАН О.В. Дякую.

Якраз у мене в продовження попередньої теми, в принципі. Я хочу, треба кілька робочих листів я хотів би, щоб ми відправили від комітету. Перше – це стосується якраз закупівель. Пані Надія Бігун мені сказала, що вони прийняли зміни до Постанови 1178, це якраз та постанова, яка була прийнята на заміну закону, яка регулює публічні закупівлі під час війни. Так ось ця недовіра і ці всі скандали, це в тому числі через велику кількість виключень, які з'явилися в цій постанові за період війни. Тобто в законі тоді ви пам'ятаєте, у нас були постійно скандали, на комітеті ми знаходили собі постійно ворогів серед членів комітету, серед членів парламенту, але виключення в закупівлі не сильно проходили. Зараз із закупівлями, які на уряді, не так працює. І виглядає так... її сильно розтягнули, перелік виключень, коли можна застосовувати цю пряму угоду, тобто не застосовувати конкурентні торги. І виходить так, що сьогодні замовники цим зловживають. Тобто навіть коли у них немає нагальної потреби, вони називаються з нагальною потребою і фактично за взятою зі стелі очікуваною вартістю укладають пряму угоду із тим, хто їм більше подобається. Найбільші скандали, це оці всі укриття, житло для переселенців. Тобто, наприклад, укриття в школах, це ж зрозуміло вже півтора роки, що їх треба робити. Але вони все одно ці договори по прямих угодах.

Я сподіваюся, що уряд змінив цю постанову, тому що вони прийняли її, зміни до неї, Постанова 1178 в п'ятницю, тобто три дні тому. Але вона ще неопублікована. Але якщо зважаючи на практику, ну таку не дуже добру, недобрі тенденції те, що вони постійно роблять виключення, то я пропоную звернути увагу уряду на те, що виключення із питання регулювання публічних закупівель, де основою всього є конкуренція, виключення – це дуже погано. І комітет наш точно не підтримує такі підходи. Тому я пропоную їм просто нагадати і наступного разу, коли уряд буде розглядати питання щодо додаткових змін в Постанову 1178 щодо виключення для конкурентних торгів, тобто надання можливості без конкуренції проводити закупівлю, то вони матимуть на увазі позицію політичного стейкхолдера, тобто нашого комітету. Це перше прохання. Я б відповідний лист підготував. Просив би його направити.

Друге прохання стосується Постанови уряду 590, і це та, що... Це мінфінівська постанова. Яка регулює питання казначейських операцій під час війни, що можна оплачувати, що не можна. І це точно така сама проблема. Тобто вона, коли її прийняли вперше в березні минулого року цю постанову, там був пункт, значить, того, що можна закуповувати, що оплачувати під час війни. Він там на кілька речень був. Сьогодні це кілька сторінок. Тобто за півтора року війни її розтягнули цю постанову. Відповідно

також треба звернути увагу, варто звернути увагу уряду на те, що виключення треба прибрати, а під виключення підпадають усі ці стадіони, бруківки там і так далі. Тобто все, що хочеш, можна зараз робити під час війни, а ми, знаєте, ганяємося точково за замовниками. Насправді не тільки замовники винні, а в першу чергу регулювання винне, тому що зараз вони його розширили.

Тому я пропоную також і таке звернення направити. І я попередньо говорив із Мінфіном, і вони сказали про те, що для прийняття якісних рішень все-таки їм звернення від комітету дуже сильно допоможе. Тобто для того, щоб все-таки прибрати оці всі дірки от.

І третє, і четверте питання. В листопаді минулого року ми прийняли законопроект 6101, який регулює питання продажу майна державних акціонерних товариств. І уряд досі не прийняв підзаконний акт, хоча ми давали три місяці на постанову, законом ми давали три місяці, вже пройшло дев'ять от. Я знаю, що вони там уже десь на виході, але просто це "на виході" він уже десь місяці два вже тягнеться. Тобто я би хотів, як це, нікого не ображаючи, але також зазначити, що закон живе без постанови дев'ять місяців уже після набуття ним чинності.

І останній блок, це ще довше. Рік тому ми прийняли законопроект 7451, який стосується приватизації під час війни. і там також уряд мав би визначити перелік територій, де не можна проводити приватизацію от, там умовно, де проходять бойові дії, да. Досі немає цього переліку і відповідно деякі території, умовно, Харківська область, Запорізька область – вони не проводять приватизацію, тому що... окей, Запорізька може обґрунтовано не проводити. Чернігівська область не проводить приватизацію, да, тому що вони ще вважають, що там проходять бойові дії, але їх там уже немає. І в принципі, це ідея того законопроекту була в тому, щоб дати можливість бізнесу також заходити на державні об'єкти і працювати.

Тому, власне, і такі побажання будуть. Я відповідні проекти підготував і попрошу їх від імені комітету направити все виключно в робочому режимі.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Давайте. Дякую, Олексій Васильович.

У мене ще одна пропозиція до колег щодо направлення від імені комітету документу. У нас 24 березня цього року були слухання комітетські стосовно плану відновлення України, який був презентований влітку 22-го року. Над розробкою проекту цього плану, я вам нагадаю, колеги, працювали в тому числі і представники Верховної Ради України, і Кабінету Міністрів, і профільні експерти, там більше 2 тисяч було

зібрано людей і так далі, і тому подібне. Статус цього плану невідомий досі. Якщо ви пам'ятаєте репліку Першого віце-прем'єр міністра – міністра економіки, з її слів жодного плану відновлення затвердженого урядом на сьогоднішній день немає. Відповідно я би просто хоча б з потреб систематизації роботи для відновлення України запропонував би надіслати таке звернення до Прем'єр-міністра і окремо до Секретаря Національної ради з відновлення України від наслідків війни з проханням: перше – уточнити статус проекту плану відновлення; друге – чи має намір Національна рада з відновлення України затверджувати цей план, якщо ні, то тоді який план вони мають намір затверджувати і чи йде розробка якогось альтернативного, іншого плану. І нарешті чи плануються кроки для початку його реалізації, цього плану, якщо він затверджений або принаймні буде затверджений в найближчі дні. Тобто ось ще пропозиція звернутися від комітету з таким запитом до уряду.

Шановні секретаріат, ми може тоді... Прошу? Ми можемо тоді, я так розумію, проголосувати по черзі за кожне звернення з озвучених і народним депутатом Мовчаном, і...

ШЕСТОПАЛОВА В.П. Я думаю, не треба, ви ж озвучили і все.

КУБІВ С.І. Пане голово, можна два слова?

ГОЛОВУЮЧИЙ. Да, Степан Іванович, будь ласка.

КУБІВ С.І. Дивіться, скоро ж 15 вересня, правда?

ГОЛОВУЮЧИЙ. Так.

КУБІВ С.І. Вже скоро новий бюджетний рік, військовий рік, на сьогодні в 1 гривні 68 копійок позичених грошей. І що далі? Я просто веду, що ви розумієте, шановні друзі, я так от слухав це все, сьогодні є дві принципові позиції. Перша – це промисловість переведена має бути на військовий стан, правда, ще рік тому, напевно, а може, півтора.

А друге питання: як ми дивимося в майбутнє при нинішньому бюджетному формуванні дохідної і видаткової частини, коли дві третіх позичені гроші? Я розумію, що це вимагає іншого засідання, я просто, пане голово і друзі дорогі, колеги, інформую про той аспект, але це дуже серйозно. Ми можемо будувати любі, як кажуть, маршрути,

любі бачення, але сьогодні фінансовий ресурс – це забезпечення якраз того, що ми зараз говоримо. Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую, Степан Іванович.

Давайте, я думаю, що цьому присвятимо так само частину наступного засідання, бо це справді важливо.

Шановний секретаріат, ми озвучили це під стенограму, я так розумію, немає потреби в голосуванні, можемо закінчувати комітет. Чи є потреба в голосуванні?

ШЕСТОПАЛОВА В.П. Потреби немає в голосуванні, але є розпорядження Голови Верховної Ради стосовно спецзв'язку. Тому я прошу, щоб народні депутати визначились, хто хоче цей спецзв'язок, ми тоді направимо листа до Апарату і вони обстежать ваші кабінети і визначать, кому можливо це встановити, а кому ні. Тому надайте свої пропозиції, будь ласка.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Колеги, зверніть, будь ласка, на це увагу, хто хоче встановити засоби спеціального зв'язку в себе в кабінетах, зверніться, будь ласка, до шановного секретаріату, щоб узагальнити.

БУЙМІСТЕР Л.А. А можна попросити нас надати копію цього розпорядження?

ШЕСТОПАЛОВА В.П. Вона в СЕДО розписана кожному народному депутату члену комітету.

БУЙМІСТЕР Л.А. Добре, пошукаємо. Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. *(Не чути)* якщо можливо, чи вона там має якийсь статус делікатний?

ШЕСТОПАЛОВА В.П. Ні, немає. Всім розіслано розпорядження голови ...

КУБІВ С.І. Пане голово, може, то йде про подвійні засоби зв'язку і в ту, і в ту сторону чи як?

ГОЛОВУЮЧИЙ. Я думаю, там буде можливість ознайомитись, Степан Іванович, кожному і зрозуміти, в яку сторону цей зв'язок буде.

Дякую, колеги...

БУЙМІСТЕР Л.А. Пане голово, а можна ще одне питання поки ми не закрили засідання, уточнююче. Просто ми на минулому засіданні розглядали дуже важливе питання щодо співпраці з Європарламентом і відклали на наступне засідання комітету затвердження цього питання. Ми ще не готові починати роботу в цьому напрямку чи ми чекаємо ще чогось?

ГОЛОВУЮЧИЙ. По євроінтеграції?

БУЙМІСТЕР Л.А. По Європарламенту, про співпрацю з комітетами Європарламенту.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Ні, ми, до речі... Дякую, Людмила Анатоліївна, це справді важливо. У нас подали всі члени комітету свої пропозиції і побажання. Ми могли би теоретично зараз це схвалити, якщо б у нас були голоси на це. Я бачу просто, що дуже багато колег уже від'єднались незважаючи на те, що це "Різне". Давайте тоді, я думаю, що до кінця цього тижня у нас буде ще один комітет або принаймні ми у залі можемо оперативно зібратися і затвердити цей перелік розподілення членів нашого комітету по робочим групам з європейськими колегами і розпочати планування уже офіційне в співпраці з нашими європейськими... О'кей.

БУЙМІСТЕР Л.А. Супер. Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Колеги, дякую всім дуже. Якщо є побажання чи пропозиції провести такі дискусії чи наради з урядом по іншим напрямкам, будь ласка, пропонуйте, будемо організовувати.

Ще раз всім гарного дня і, шановний секретаріат, дуже дякую за допомогу. Дякую.